

**FEDERATION INTERNATIONALE
D'ESCRIME
MAČEVALAČKI SAVEZ SRBIJE**

TEHNIČKA PRAVILA U MAČEVANJU

Predgovor

Poštovani mačevaoci,

Pred vama su međunarodna pravila mačevanja prevedena sa francuskog jezika (originalna FIE pravila) a zatim prilagođena na srpski jezik. U procesu prevođenja naišao sam na par reči i izraza za čiji prevod sam smatrao da je neophodno da napišem detaljnije objašnjenje:

Phrase d'armes – izraz je preveden kao **faza borbe** i u celim pravilima je obeležen sa *. Termin je vrlo težak za prevođenje s'obzirom da bi bukvalni prevod glasio „rečenica oružja“. U pravilima je ovaj krucijalni termin nedefinisan, iako se drugi termini i greške definišu preko njega. U svetu **phrase d'armes** se naziva analiza posledenje faze borbe. U razgovoru o tom problemu sa gospodinom Steve Higginson (član FIE komiteta zaduženog za ispravke i dopune pravila, i čovekom koji je preveo pravila na engleski jezik) došli smo do zaključka da bi mnogo jasnija definicija bila sledeća: „*poslednji deo borbe pre zaustavljanja koji je sadržao ofanzivne i/ili defanzivne akcije takmičara*“

Derobement - Izraz koji nije preveden u Pravilima a spominje se u članovima **t.60.5.3**, **t.70.b** i **t.80.4.3**. Prevod ovog izraza ne postoji ni u jednom drugom jeziku i u svim pravilima se koristi izvorni izraz. Odnosi se na floret i sablju, i koristi se za označavanje sečiva koje je bilo sakriveno ili nedostupno protivnikovoj paradi.

Međunarodna mačevalačka federacija, s'vremena na vreme dopunjuje i izmenjuje pravila. MSS i sudijska komisija kao nadležni organ će te dopune odmah integrisati u ova Pravila i proslediti svim sudijama i klubovima.

sa sportskim pozdravom..

Vukašin Stošić

PRVA GLAVA: TEHNIČKA PRAVILA, GENERALIJE I PRAVILA ZAJEDNIČKA ZA SVA TRI ORUŽJA

POGLAVLJE 1

PRIMENA PRAVILA

t.1

Odredbe ovih pravila su **bez varijacija** obavezne za zvanična FIE takmičenja, tj.:

- na Svetskim prvenstvima svih kategorija
- na Olimpijskim igrama
- na Svetskim kupovima
- na regionalnim takmičenjima

POGLAVLJE 2

TERMINOLOGIJA

TAKMIČENJA

Borba i meč

t.2

Učtiva borba između dva mačevaoca (ili učesnika) je “**borba**”; ako se vodi računa o rezultatu (**na takmičenju**) onda je to “**meč**”.

Susret

t.3

Skup mečeva između učesnika iz dve različite ekipe zove se “**susret**”.

Takmičenje

t.4

1. Takmičenje je **skup mečeva** (individualna takmičenja) ili **susreta** (ekipna takmičenja) neophodnih za određivanje pobednika takmičenja.
2. Takmičenja **se razlikuju** po oružju, polu takmičara, njihovom uzrastu i po tome da li su ekipna ili individualna.

Šampionat

t.5

Šampionat je ime dato takmičenju čiji je cilj određivanje najboljeg učesnika ili najbolje ekipe za svako oružje, u federaciji, regiji ili svetu na određeno vreme.

OBJAŠNJENJA NEKOLIKO NAJČEŠĆE KORIŠĆENIH TEHNIČKIH IZRAZA U MAČEVALAČKOM SUĐENJU⁽¹⁾

Tempo

t.6

Mačevalački tempo je trajanje izvođenja jedne proste akcije.

Ofanzivne i defanzivne akcije

t.7

Definicije:

1. **Ofanzivne** akcije su napad, riposta i kontra-riposta.

-**Napad** je početna ofanzivna akcija koja kontinuirano ugrožava važeću površinu protivnika i počinje pružanjem ruke, što prethodi izvođenju ispada ili fleša. (t.56ss, t.75ss)

-**Riposta** je ofanzivna akcija takmičara koji je odbranio napad.

-**Kontra-riposta** je ofanzivna akcija takmičara koji je odbranio ripostu.

2. **Defanzivne** akcije su parade.

-**Parada** je defanzivna akcija učinjena oružjem radi sprečavanja ofanzivne akcije napadača.

Objašnjenje:

t.8

Ofanzivne akcije:

1. Napad

Akcija je **prosta** ako je izvršena jednim pokretom:

bilo **direktno** (u istoj liniji)

bilo **indirektno** (u nekoj drugoj liniji).

Akcija je **složena** kada je izvršena u više pokreta.

2. Riposta

Riposta može biti **trenutna** ili **odložena**, što je pitanje načina i brzine izvršavanja.

Riposte su:

a) Prosta direktna

- **Direktna** riposta: riposta koja pogađa protivnika bez napuštanja linije ili parade iz koje je izvršena.

- Riposta **po oružju**: riposta koja pogađa protivnika klizeći po oružju posle parade.

b) Prosta indirektna:

- Riposta sa **oslobađanjem (degažeom)**: riposta koja pogađa protivnika u liniji suprotnoj od one u kojoj je parada bila izvršena (prolazeći ispod njegovog sečiva ako se parada desila u visokoj liniji, ili iznad sečiva ako se parada desila u niskoj liniji).

- Riposta **kupeom**: riposta koja pogađa protivnika u liniji koja je suprotna onoj u kojoj je parada bila izvršena (prolazeći, u svim slučajevima, sečivom ispred protivnikovog vrha).

c) Složene:

- Riposta sa **kruženjem**: riposta koja pogađa protivnika u liniji koja je suprotna onoj u kojoj je parada bila izvršena, ali nakon opisivanja kompletnog kruga oko protivničkog oružja.

- Riposta **fintom jedan-dva**: riposta koja pogađa protivnika u liniji ili paradi iz koje potiče, ali pošto je najpre bila u suprotnoj liniji i prošla ispod protivničkog sečiva.

(1) Naglašava se da ovaj deo ne zamenjuje uputstvo za mačevanje i ovde je samo da bi olakšao razumevanje Pravila.

3. Kontra napad

Kontra napadi su ofanzivne ili defanzivno-ofanzivne akcije izvršene tokom protivničkog napada:

- 1) **Zaustavni bod**: kontra napad izvršen u napad protivnika.
- 2) **Zaustavni bod sa opozicijom**: kontra napad izvršen zatvaranjem linije u kojoj bi napad trebao da se završi. (t.56ss, t.64ss i t.76ss)
- 3) **Zaustavni sa mačevalačkim tempom**. (t.59, t.79)

4. Druge ofanzivne akcije

- 1) **Rimesa**
Prosta trenutna ofanzivna akcija koja prati prvu akciju, **bez povlačenja ruke**, posle parade ili povlačenja protivnika, bilo da je ovaj pustio oružije bez riposte, bilo da je kasno, indirektno ili složeno vratio ripostu.
- 2) **Produžetak napada**
Nova akcija, prosta ili složena, na protivnika koji parirao bez riposte, ili koji je prosto izbegao prvu akciju povlačenjem ili eskivažom.
- 3) **Ponovni napad**
Novi napad izveden neposredno **posle vraćanja u stav**.
- 4) **Kontra tempo**
 Svaka akcija napadača izvedena na **zaustavni bod** njegovog protivnika.

Defanzivne akcije

t.9

Parade su **proste**, direktne kada su izvršene u istoj liniji kao i napad. Parade su **kružne** (kontra-parade) ako su izvršene u liniji koja je suprotna od linije napada.

Položaj "linija" (vrh u liniji)

t.10

Položaj "**linija**" je jedna posebna pozicija u kojoj mačevalac drži pruženu naoružanu ruku i kontinuirano ugrožava vrhom svoga oružja važeću površinu svog protivnika. (t.56.3.a/b/c, t.60.4.e, t.60.5.a, t.76, t.80.3.e, t.80.4.a/b,).

POGLAVLJE 3

BORILAČKI PROSTOR

t.11

Borilački prostor bi trebalo da pretstavlja jednu ravnu i horizontalnu površinu. Ona ne sme da pruža prednost ni jednom od dva protivnika, posebno što se tiče osvetljenja.

t.12

1. Deo borilačkog prostora određenog za borbu zove se **pista**.
2. Mačevaoci **sva tri oružja** se bore na istim pistama.

t.13

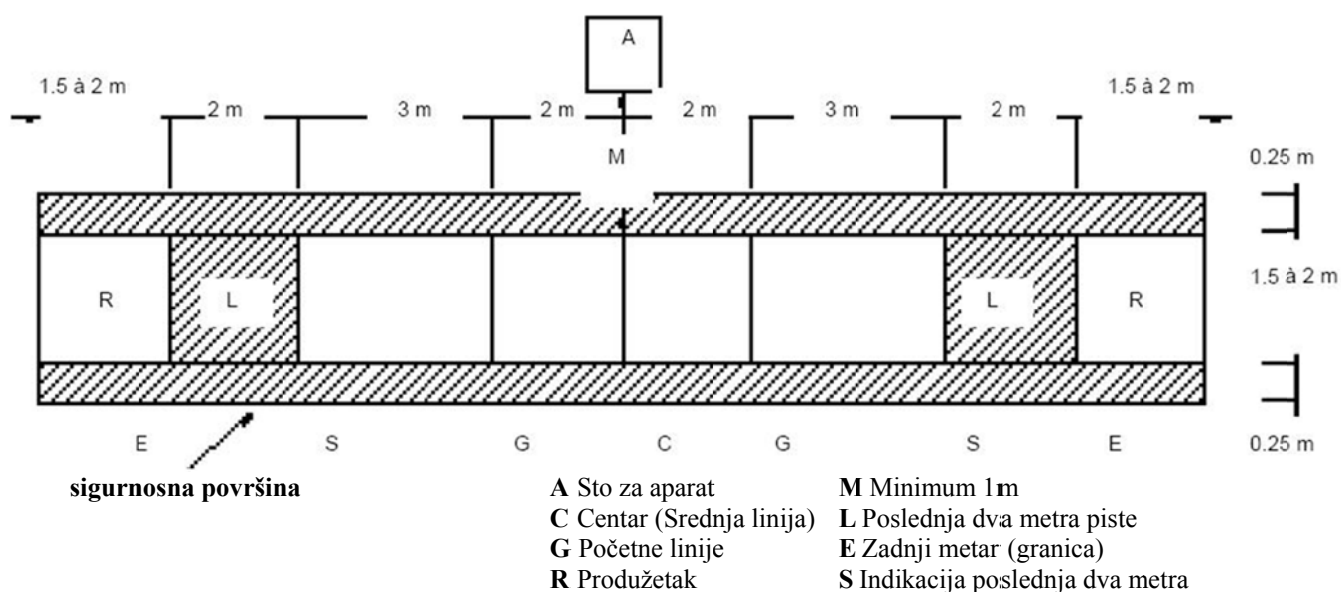
1. **Širina** piste je od 1,50 m do 2,00 m.
2. **Dužina** piste je 14 m tako da svaki takmičar, kada je postavljen na 2 m od srednje linije, ima na raspolaganju za kretanje dužinu od 5 m, bez prelaska linije zadnjeg metra sa obe noge.

t.14

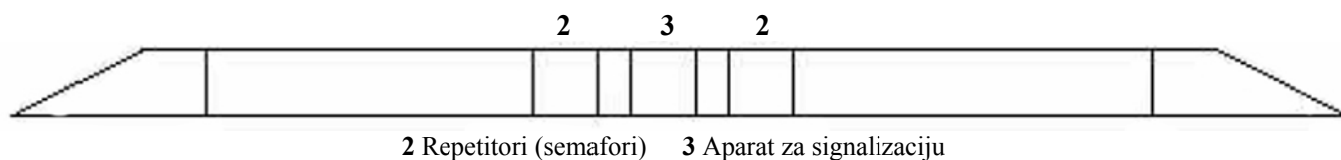
Na pisti je vidljivo iscrtano 5 linija normalnih na dužinu piste, koje označavaju:

- 1 srednja linija** koja treba da bude iscrtana isprekidano celom širinom piste.
- 2 početne linije**, iscrtane celom širinom piste na dva metra sa svake strane od srednje linije;
- 2 linije zadnjeg metra**, koje treba da budu iscrtane celom širinom piste na daljini od 7 m od srednje linije.
- Takođe, **dva poslednja metra piste** koji prethode linijama zadnjeg metra, moraju biti jasno označena - ako je moguće, drugom bojom piste – i to tako da takmičari mogu lako da odrede gde se nalaze na pisti.

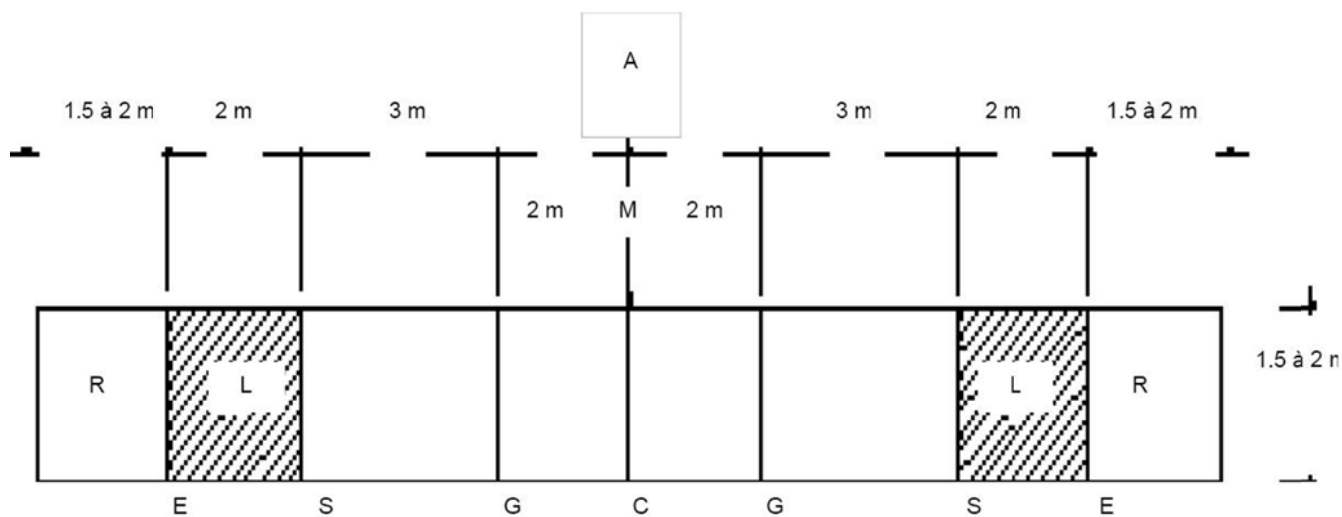
PISTE ZA POLU-FINALA I FINALA (maksimalna visina piste je 50 cm)

Za floret i mač, provodni prekrivač mora da pokriva celu širinu piste i celu dužinu piste u šta spadaju i produžetci i sigurnosna površina.

STANDARDNE PISTE ZA TRI ORUŽJA

A Sto za aparat	M Minimum 1m
C Centar (srednja linija)	L Poslednja dva metra piste
G Početne linije	E Zadnji metar (granica)
R Produžetak	S Indikacija poslednja dva metra

Za floret i mač, provodni prekrivač mora da pokriva celu širinu piste i celu dužinu piste u šta spadaju i produžetci i sigurnosna površina.

POGLAVLJE 4

TAKMIČARSKA OPREMA
(oružje - oprema - odelo)

t.15

1. Takmičari se naoružavaju, opremaju, oblače i bore **na sopstvenu odgovornost i na sopstveni rizik.**
2. **Sigurnosne mere** određene Pravilima i normama iz dodatka, kao i one o kontroli sigurnosti propisane važećim Pravilima (**Pravila o opremi**), namenjene su **povećanju** sigurnosti takmičara, ali je **ne garantuju.**
Prema tome, kakav god da je način njihove primene, ne može se tražiti odgovornost ni FIE, ni organizatora takmičenja, ni službenika, ni personala zaduženog za realizaciju, niti učesnika eventualne nesreće.

POGLAVLJE 5

BORBA

Način držanja oružja

t.16

1. U sva tri oružja **defanzivna akcija** se izvodi isključivo pomoću sečiva i garde upotrebljenih bilo odvojeno, bilo zajedno.
2. U nedostatku specijalnog uređaja, veze, ili specijalne ortopedske forme, takmičar je slobodan da **drži dršku** kako hoće i da u toku borbe menja poziciju ruke. U svakom slučaju, oružje ne može – bilo privremeno ili stalno, očigledno ili skriveno – biti pretvoreno u **bacačko oružje**. Oružjem se mora upravljati bez odvajanja šake od drške i bez klizanja šake po drsci (napred ili nazad) tokom ofanzivnih akcija.
3. Ako postoji **specijalni uređaj, veza, ili specijalna ortopedska forma**, dršku treba držati tako da jagodica palca bude orjentisana u pravcu žljeba sečiva (floreta ili mača) ili normalno na ravan savijanja sečiva sablje.
4. Oružje se drži samo **jednom rukom**. Takmičar ne sme menjati ruku do završetka borbe, izuzev kada mu to sudija odobri u slučaju povrede šake ili ruke.

Zauzimanje stava

t.17

1. Takmičar koji je **prozvan prvi** treba da stane na **desnu stranu** u odnosu na sudiju, osim u slučaju borbe između desnorukog i levorukog takmičara, kada je prvo prozvani takmičar levoruk.
2. Sudija **postavlja** svakog od takmičara tako da im prednja noga bude na 2 m od srednje linije piste (iza početne linije).
3. Zauzimanje stava na početku borbe kao i posle svakog prekida u borbi, vrši se na **sredini širine** piste.
4. U slučaju zauzimanja stava posle prekida u toku borbe, razdaljina između takmičara treba da bude takva da se **vrhovi oružja oba takmičara ne dodiruju kada pruže naoružane ruke**.
5. Posle **svakog važećeg pogodka**, takmičari zauzimaju stav na **početnim linijama**.
6. Ako **pogodak nije važeći**, takmičari zauzimaju stav na mestu na kome su bili u trenutku prekida borbe.
7. Zauzimanje stava na početku **svakog od perioda** borbe i eventualnom **dodatnom minutu** vrši se na početnim linijama.
8. **Zauzimanje stava sa odgovarajućom distancom** ne može postaviti takmičara iza linije zadnjeg metra, ako se on u trenutku zaustavljanja borbe nalazio ispred te linije. Ako je već jednom nogom iza linije zadnjeg metra u trenutku prekida borbe, pri ponovnom zauzimanju stava takmičar ostaje na istom mestu.
9. Ako je takmičar **bočno izašao sa piste**, pri ponovnom zauzimanju stava sa odgovarajućom distancom on se može naći iza linije zadnjeg metra i, shodno tome, primiti kazneni tuš.

10. Takmičari zauzimaju stav na sudijsku komandu “**En Garde**” (U stav), posle koje sudija pita: “**Etes-vous prêts?**” (Dali ste srpemni? / Spremni?). Posle pozitivnog odgovora, ili u nedostatku negativnog, sudija daje znak za borbu “**Allez!**” (Napred).
11. Takmičari treba da budu u **pravilnom stavu** i **potpuno mirni** do komande “Allez” (Napred) koju daje sudija.
12. U floretu i sablji, za stav se ne prihvata položaj **linija** (vrh u liniji).

Početak, kraj i nastavak borbe

t.18

1. **Borba počinje** komandom “Allez” (Napred). Ni jedan pogodak započet ili postignut pre ove komande se ne računa.
2. **Borba se završava** komandom “Halte” (Stoj), osim kada postoje činjenice koje menjaju normalne i regularne tokove borbe. (t.32.1/2)
3. Posle komande “**Halte**” (Stoj) takmičar ne sme započinjati novu akciju: važi se samo bod (udarac) koji je započet pre komande. Sve što se posle toga desi, ne priznaje se. (t.32.1/2)
4. Ako se jedan od boraca **zaustavi** pre komande “Halt” (Stoj) i primi tuš, tuš se priznaje.
5. Naredba “Halt” (Stoj) se daje ako je borba takmičara **opasna, konfuzna** ili **suprotna pravilima**, ako je jedan takmičar **ostao bez oružja**, ako jedan od takmičara izađe sa piste ili ako se povlačeći, takmičar isuviše približi sudiji ili publici. (t.26, t.54.5, t.73.4.j)
6. Sudija ne može dozvoliti takmičaru **da napusti pistu** osim u izuzetnim slučajevima. Ako takmičar to učini bez dozvole sudije, biće izložen sankcijama predviđenim članovima t.114, t116, t120.

Bliska borba

t.19

Bliska borba je dozvoljena onoliko dugo koliko se takmičari mogu normalno služiti svojim oružjem i dok (u floretu i sablji) sudija može kontinuirano pratiti akciju.

Corps a corps (telo o telo)

t.20

1. **Telo o telo** je situacija kada su dva protivnika u direktnom kontaktu. U tom slučaju sudija zaustavlja borbu (t.25, t.63.1/2/3).
2. U **floretu** i **sablji** je zabranjeno izazivati “**telo o telo**” (čak i bez brutalnosti i nasilja). U slučaju takve greške, sudija kažnjava takmičara koji je pogrešio kaznama predviđenim članovima t.114, t.116, t.120 i eventualni tuš koji je postigao taj takmičar se poništava.
3. U **sva tri oružja**, zabranjeno je **namerno koristiti “telo o telo”** radi izbegavanja tuša ili obaranja protivnika. U slučaju takve greške, sudija kažnjava takmičara koji je pogrešio kaznama predviđenim članovima t.114, t.116, t.120 i eventualni tuš koji je postigao taj takmičar se poništava.

Eskivaže – izmeštanje i mimoilaženje**t.21**

1. **Izmeštanja** i **eskivaže** su dozvoljene, čak i one u kojima nenaoružana ruka ili koleno zadnje noge mogu doći u dodir sa pistom.
2. Za vreme borbe zabranjeno je **okretanje leđa** protivniku. U slučaju takve greške, sudija kažnjava takmičara koji je pogrešio kaznama predviđenim članovima **t.114, t.116, t.120** i eventualni tuš koji je postigao taj takmičar se poništava.
3. Tokom borbe, kada se takmičar **mimoide** sa protivnikom, sudija mora odmah reći “Halt” (Stoj) i vratiti takmičare na pozicije na kojima su bili pre mimoilaženja.
4. U slučaju pogodaka **u toku mimoilaženja**, tuš u trenutku mimoilaženja je važeći, tuš dat posle mimoilaženja se poništava, ali pogodak koji je odmah postigao takmičar nad kojim je izvršena ofazivna akcija je važeći, čak i ako se on okreneo.
5. Kada u toku borbe takmičar napravi fleš i na njemu se registruje pogodak i pri tome izazove **čupanje svoje bobine** ili kabla prelaženjem kraja piste, tuš koji je primio neće biti poništen. (**t.103**).

Prekrivanje važeće površine i korišćenje nenaoružane ruke (rukava) i šake**t.22**

1. Korišćenje **nenaoružane ruke (rukava) i šake**, bilo u ofanzivnim, bilo u defanzivnim akcijama, je zabranjena (**t.114, t.116, t.120**). U slučaju takve greške, pogodak koji je postigao takmičar koji je pogrešio se poništava i takmičar se kažnjava kaznama iz druge grupe (crveni karton).
2. U floretu i sablji, zabranjeno je **štititi** ili **zameniti** važeću površinu nekim drugim delom tela, bilo pokrivanjem, bilo neuobičajenim pokretom (**t.114, t.116, t.120**). Eventualni pogodak koji je dao takmičar koji je prekršio ovo pravilo biće poništen.
  - a) Ako u toku faze borbe* takmičar zaštiti ili zameni važeću površinu, kažnjava se kaznama predviđenim za greške prve grupe (**t.49.1, t.72.2**)
  - b) Ako u toku faze borbe* zbog šticećenja ili zamene važeće površine, jedan važeći pogodak bude registrovan kao nevažeći, takmičar koji je počinio prekršaj se kažnjava kaznama predviđenim za greške prve grupe i (**t.49.1, t.72.2**) i sudija će priznati pogodak.
3. Tokom trajanja borbe, nenaoružana šaka, niukom slučaju **ne sme uhvatiti bilo koji deo električne opreme** (**t.114, t.116, t.120**). Pogodak koji je eventualno postigao takmičar koji je prekršio ovo pravilo biće poništen.

t.23

1. U slučaju da sudija posumnja da u toku meča, jedan od takmičara koristi nenaoružanu ruku (rukav) ili (i) šaku, ili štiti ili prekriva važeću površinu nevažećom, može zatražiti pomoć dvojice **neutralnih sudija pomoćnika** koje određuje tehnički odbor.
2. Ti pomoćnici postavljaju se na oba kraja piste, **prate borbu** i dižući ruku ili na sudijsko pitanje, konstatuju korišćenje nenaoružane ruke (rukava) ili šake i zaštitu ili pokrivanje važeće površine nevažećom (**t.49, t.114, t.116, t.120**).
3. Sudija takođe može **zameniti mesta** takmičarima tako da, takmičar koji krši ovo pravilo ne bude okrenut leđima sudiji.

Osvojen i izgubljen borilački prostor

t.24

Na komandu "Halt" (Stoj) svaki takmičar zadržava **osvojeni borilački prostor** sve do prvog priznatog tuša. Pri zauzimanju stava takmičari se povlače za jednaku razdaljinu radi uspostavljanja odgovarajuće mačevalačke distance (**t.17.3/4**).

t.25

Kada se borba zaustavi zbog "**tela o telo**", takmičari se zauzimaju stav tako da onaj nad kojim je izvršeno "telo o telo" ostaje na mestu na kojem je bio. Isto pravilo se primenjuje i kada protivnik uradi **fleš** bez "tela o telo".

Prelaženje granica

Zaustavljanje borbe

t.26

1. Ako takmičar **pređe sa jednom ili obe noge bočne granice piste**, sudija treba odmah da kaže "Halt" (Stoj).
2. Ako takmičar **pređe sa obe noge bočnu granicu piste**, sudija treba da poništi sve što se desilo posle prelaženja granice osim tuša koji je taj takmičar primio, čak i posle prelaženja, pod uslovom da se radi o tušu iz proste i trenutne akcije.
3. Nasuprot tome, tuš koji je dao takmičar koji je **izašao sa piste samo sa jednom nogom** ostaje važeći ako je akcija bila započeta pre komande "Halt" (Stoj).
4. Kada **jedan od takmičara** izađe sa piste sa **obe noge**, važiće se samo pogodak takmičara koji je bar jednom nogom ostao na pisti, čak i kod dubla.

Zadnje granice

t.27

Ako takmičar potpuno pređe sa obe noge liniju zadnje granice piste prima kazneni tuš.

Bočne granice

t.28

1. Takmičar koji pređe sa jednom ili sa obe noge **bočne granice piste** biva kažnjen. Kod zauzimanja stava protivnik takmičara koji je prešao bočne granice piste pomera se za jedan metar u napred u odnosu na mesto na kome je bio u trenutku kada je takmičar prešao bočnu granicu, a kažnjeni takmičar se mora povući unazad radi zauzimanja početne distance.
2. Takmičar će primiti tuš ako **primenom ovog pravila** pređe sa obe noge zadnju granicu piste.
3. Takmičar koji **radi izbegavanja tuša** pređe bočne granice sa obe noge, naročito radeći fleš, biće podvrgnut sankcijama predviđenim u članovima **t.114, t.116, t.120**.

Slučajna izlaženja

t.29

Takmičar koji **slučajno** pređe neku od granica (npr. gubljenjem ravnoteže) ne podleže kažnjavanju.

Trajanje borbe

t.30

1. Pod dužinom trajanja borbe podrazumeva se **efektivna dužina**, tj. suma vremena između “Allez” (Napred) i “Halte” (Stoj).
2. Dužinu borbe **kontroliraju** sudija ili merioc vremena. Za finala zvaničnih FIE takmičenja, kao i za sve mečeve koji podrazumevaju vidljiv hronometar za publiku, hronometar mora biti postavljen tako da bude vidljiv obojici takmičara na pisti i sudiji.
3. Efektivna trajanja borbi su:
  - u **grupi**: 5 tuševa, maksimum 3 minuta
  - u **direktnim eliminacijama**: 15 tuševa, maksimum 9 minuta podeljenih u 3 perioda od 3 minuta sa minutom odmora posle svakog perioda.
  - u **ekipnom**: 3 minuta za svaku borbu.

t.31

1. Takmičar može **pitati za vreme** svaki put kada se borba prekine.
2. Ako jedan od takmičara isuviše često pita za vreme da bi **izazvao ili produžio** prekide, sudija ga kažnjava sankcijama iz članova **t.114, t.116, t.120**.

t.32

1. **Po isteku regularnog vremena**, ako je hronometar integrisan u aparat (obavezna norma za sva finala zvaničnih FIE takmičenja), treba da se oglasi jak zvučni signal i da se automatski blokira funkcionisanje aparata, s tim što podaci registrovani pre blokiranja treba da ostanu na aparatu. Borba se prekida od trenutka zvučnog signala.
2. Ako **hronometar nije ugrađen u aparat**, merioc vremena mora da vikne “Halt” (Stoj) ili da izazove zvučni signal koji zaustavlja borbu. Započet ili postignut tuš u tom trenutku se ne priznaje.
3. U slučaju **greške hronometra ili merioca vremena**, sudija treba da proceni koliko je vremena ostalo za borbu.

Povreda – predaja takmičara

t.33

Povreda ili grč, predaja takmičara

1. Za povredu ili grč stečene u toku meča čiju verodostojnost mora da konstatuje delegat medicinske komisije ili dežurni lekar, može biti odobrena pauza od maksimum 10 minuta koja se meri od konstatacije doktora. Pauza je striktno rezervisana za saniranje povrede ili grča i za to vreme je borba prekinuta. Ako je lekar konstatovao nesposobnost takmičara da se vrati u borbu, pre ili po isteku te pauze od 10 minuta, on će odlučiti da se takmičar povuče tog sa individualnog takmičenja i/ili zameni, ako je to moguće, na ekipnom takmičenju (**o.44.11.a/b**).
2. **Tokom istoga dana** neće biti dozvoljena nova pauza ukoliko se radi o istoj povredi ili grču.
3. Ako je **zahtev za prekidom neopravdan** po konstataciji delegata medicinske komisije ili dežurnog lekara, sudija kažnjava dotičnog takmičara sankcijama predviđenim članovima **t.114, t.117, t.120**.
4. Na **ekipnim takmičenjima**, takmičar koga je dežurni lekar ocenio kao nesposobnog da nastavi borbu, ipak može posle odluke tog lekara učestvovati istog dana u sledećim borbama.

5. Tehnički odbor može **modifikovati raspored mečeva** u grupama da bi osigurao dobro odvijanje takmičenja (**o.16.1**).

POGLAVLJE 6

SUDENJE I DOSUĐIVANJE TUŠEVA

t.34

1. Prihvatanje zvanja sudije ili pomoćnika sudije podrazumeva **časno zalaganje** ličnosti da poštuje i da čini da budu poštovana pravila, kao i da vrši svoju funkciju savesno i nepristrasno i sa potpunom pažnjom.
2. Sudija **ne sme da ima** druge funkcije na turniru, kao što su član tehničke direkcije, kapiten ekipe, zvanični predstavnik Nacionalne federacije, trener itd.

Sudije

t.35

1. Sva mačevalačka takmičenja vodi sudija koji poseduje licencu internacionalnog sudije važeću za tekuću sezonu. Iz praktičnih razloga, sudije nacionalni kandidati, koje su platile i objavile kandidaturu za sudijski ispit za FIE licencu ovlašćene su da sude na Satelit takmičenjima.
2. **Sudija ima mnoga zaduženja:**
  - a) **poziva** takmičare (**t.86.1, t.86.5/6**)
  - b) **vodi** meč
  - c) pre svakog meča mora da **kontrolira** oružje, odeću i opremu takmičara, prema kasnije navedenim pravilima
  - d) **nadgleda** ispravno funkcionisanje aparata. Po sopstvenoj inicijativi, ili po primedbi kapitena ekipe ili takmičara, sprovodi probu, verifikaciju i lokalizaciju eventualnog kvara. Sprečava takmičare da onemoguće probu isključivanjem ili menjanjem njihove opreme u pogrešnom trenutku.
  - e) **upravlja** pomoćnicima, osobama zaduženim za merenje vremena i osobama zaduženim za upravljanje semaforima
  - f) mora da se kreće oko piste tako da sve vreme **prati meč** ne gubeći iz vida lampe na aparatu.
  - g) **sankcioniše** prekršaje (**t.96.2**)
  - h) **dodeljuje** tuševe (**t.40ss**)
  - i) **održava** red (**t.96.1/2/3/4**)
  - j) svaki put kada oceni da je to neophodno, treba da **konsultuje** eksperte za električnu signalizaciju (**o.7**).

Sudijski pomoćnici

t.36

1. Sudija vrši svoju funkciju uz pomoć aparata za automatsku kontrolu tuševa i dvojice **sudijskih pomoćnika** (ukoliko je to potrebno) koji prate korišćenje nenaoružane ruke (rukava) ili šake, zamenu važeće površine, tuševe date u zemlju u maču, bočno i zadnje izlaženje sa piste, ili bilo koji drugi prekršaj definisan u pravilima (**t.120**).

2. Sudijski pomoćnici su **obavezni** za sva individualna **finala** (4 ili 8) i za ekipna **finala** (2).
3. Raspoređeni su sa svake strane sudije, na jednom i drugom kraju piste i prate **sve aspekte borbe**.
4. Oni mogu **zameniti strane** tokom meča, posle svakog perioda i posle svake borbe u ekipnim susretima, tako da ne posmatraju uvek istog takmičara.

Imenovanje sudija i video konsultanata

Olimpijske igre i Svetska prvenstva

t.37

Video konsultant mora:

- a) biti sudija koji ima FIE licencu za tekuću godinu
- b) obučen za video asistiranje
- c) biti različite nacionalnosti od takmičara na pisti
- d) biti različite nacionalnosti od glavnog sudije

Individualna takmičenja

1. **Delegati za suđenje** na takmičenju žrebom određuju sudije za grupe i tablu direktnih eliminacija.
2. U **grupama**, sudija mora biti različite nacionalnosti od takmičara iz grupe.
3. **Kod tabele direktnih eliminacija, za svako oružje** sudijski delegati sastavljaju listu najboljih prisutnih sudija (shodno ocenama koje su dobili tokom sezone).

Za svaku četvrtinu table se žrebanjem određuju 4 sudije, među najmanje 7 do 8 sudija. Oni moraju da budu nacionalnosti koja se razlikuje od nacionalnosti svih takmičara te četvrtine table.

Kako tabla napreduje, sudije se smenjuju u redu koji je prethodno ustanovljen

4. Na kraju svakog kruga, sudijski delegati mogu **povući jednog ili više sudija** čiji učinak nije bio zadovoljavajući. Ovu odluku treba da donese većina prisutnih sudijskih delegata. Suprotno tome, sudija ne može biti promenjen u toku meča osim u izuzetnim slučajevima. U tom slučaju, tu dobro obrazloženu odluku treba da donese većina prisutnih sudijskih delegata (pravilo koje se jednako primenjuje i na ekipnim takmičenjima).
5. **Za finalne borbe četiri takmičara**, sudijski delegati po završetku tabela direktnih eliminacija, žrebaju 4 sudije među najmanje 7 ili 8, koji treba da budu nacionalnosti koja se razlikuje od nacionalnosti svih takmičara.

10 minuta pre početka finala, sudijski delegati žrebaju u isto vreme sudije za svaki meč u sledećem redu: prvo polu-finale, drugo polu-finale, finale i (na Olimpijskim igrama) borba za treće mesto.

6. **Žrebanja se vrše** pomoću računara za celo takmičenje do finala. Kompjuterski program mora da zapamti svako žrebanje tako da je moguće znati koje su sudije bile dodeljene za svako žrebanje. Takođe kompjuterski program mora imati indikaciju o tome da li je žrebanje za bilo koji krug takmičenja bilo ponovo rađeno.

7. U skladu sa članovima **t.37.2** i **t.37.3**, određivanje video konsultanta mora se uraditi žrebanjem uz pomoć kompjuterskog programa. Takođe, ime i nacionalnost video konsultanta mora biti napisano na listu grupe ili meča pored sudijskih.

t.38

Ekipna takmičenja

Za ekipna takmičenja se primenjuju se pravila kao ona iz članova t.37 3), 4), 5) i 6), sa dvojcom sudija po susretu.

t.39

Svetski kupovi

Tehnički odbor primenjuje pravila iz prethodnih članova **t.37** i **t.38**; za finala uz pomoć zvaničnog supervizora FIE.

Dosuđivanje tuševa

Materijalnost tuša

t.40

1. **Materijalnost tuša** se konstatuje prema indikacijama aparata ili, eventualno, konsultacijama sa pomoćnicima (**t.36**).
2. Sama **indikacija signalnog uređaja**, manifestovana paljenjem njegovih lampi ili lampi na semaforima, je dovoljna za dosuđivanje tuša. Ni u kom slučaju sudija ne može proglasiti takmičara pogodnim ako uređaj nije regularno signalizirao pogodak (osim slučajeva predviđenih Pravilima, članom **t.49.1** i kaznenih tuševa).

t.41

Nasuprot tome, sudija mora **poništiti** tuš signaliziran na aparatu u slučajevima nabrojanim u Pravilima za svako oružije (**t.53ss, t.66ss, t.73**).

Važenje i prioritet tuša

t.42

1. Čim zaustavi borbu, sudija ukratko **analizira** akcije koje su činile poslednju fazu borbe*.
  2. Pošto je tuš konstatovan, sudija **primenjujući pravila** određuje koji je takmičar pogodan, da li su oba takmičara pogodena (u maču), ili ni jedan pogodak nije važeći. (**t.55ss, t.64ss, t.74ss**)
- 3. Video suđenje**
- a) Video suđenje je obavezno u sva tri oružja na **Grand Prix takmičenjima, Seniorskim individualnim i timskim Svetskim kupovima, Svetskim prvenstvima, Olimpijskim igrama, Regionalnim takmičenjima i kvalifikacionim takmičenjima za Olimpijske igre. Opcionalno je za veteranska Svetska Prvenstva.**

- 1) **Za individualne svetske kupove, Grand Prix takmičenja, Regionalna prvenstva i kvalifikaciona takmičenja za Olimpijske igre video suđenje je obavezno i mora biti korišćeno čim satnica dozvoli odvijanje takmičenja na samo 4 piste, i u svakom slučaju od tabele 64.**

- 2) Za timske Svetske kupove, video suđenje je obavezno čim satnica dozvoli odvijanje takmičenja na samo 4 piste, uključujući i mečeve za 3 mesto, ali isključujući ostale mečeve za rankiranje.
- 3) **Za individualna i timska takmičenja Svetskih prvenstava video suđenje je obavezno čim satnica dozvoli odvijanje takmičenja na maksimum 8 piste opremljenih za video suđenje.**
- 4) **Za individualna takmičenja Juniorskih i kadetskih Svetskih prvenstava, video suđenje je obavezno čim satnica dozvoli da se takmičenje odvija na maksimum 4 piste opremljene za video suđenje. Za timska takmičenja u konvencionalnim oružjima, video suđenje je obavezno od tabele 16. U maču video suđenje je obavezno od tabele od 8.**
- 5) **Za individualne i timske discipline na Olimpijskim igrama, video suđenje je obavezno u sva tri oružja u svim fazama takmičenja.**

b) Prigovor (zahtev za video suđenje)

I u timskim i u individualnim disciplinama, samo takmičar koji je na pisti ima pravo da zahteva video suđenje.

- 1) **U individualnim disciplinama** takmičar ima:
  - **U grupi**, jedan moguć prigovor u svakoj borbi
  - **U direktnim eliminacijama**, dva moguća prigovora
Ako se **sudija slaže sa takmičarem** koji je prigovorio (ako je takmičar upravu), takmičar zadržava pravo na prigovor.
- 2) **U timskim disciplinama** takmičari imaju prava na jedan moguć prigovor po borbi i zadržavaju to pravo ukoliko se sudija slaže sa njihovim prigovorom
- 3) U slučaju **prigovora**, sudija će otići do video konsultanta, zajedno će pregledati snimak i posle zajedničke analize akcije, sudija će dati svoju krajnju odluku.

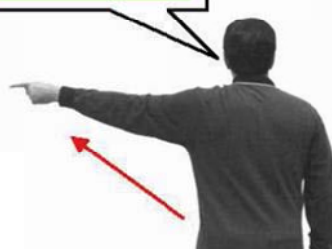
c) Biće maksimum 4 ponavljanja snimka akcije. Sudija može izabrati da pregleda snimak akcije u normalnoj brzini, usporeno i u bilo kojoj brzini koju želi.

- d) U svim oružjima i u bilo koje vreme, sudija može konsultovati monitor pre donošenja odluke.
- e) **Ako je rezultat izjednačen na kraju meča, za odlučujuć pogodak sudija mora koristiti video suđenje pre donošenja odluke, osim u slučajevima koji su navedeni u članu t.42.3**
- f) **Video konsultant** može u bilo kom trenutku zatražiti sudiji da koristi video suđenje.
- g) **Kada su sudija i video konsultant analizirali akciju, bilo da je:**
  - na sudijsku inicijativu
  - na zahtev takmičara
  - u slučaju izjednačenja, na odlučujuć pogodak
  - na zahtev video konsultanta

odluka koju donosi sudija je finalna i ne može se ponovo tražiti revizija iste akcije.

4. Sudija će upotrebljavati sledeće gestove:

ANJU

En garde !
U stav !Da bi takmičari
stali u stav.Prêts(es) ?
Spremni (e) ?Da bi saznao da li su
takmičari spremni.Allez !
Napred !Da bi počeo i nastavio
borbu.Halte !
Stoj !Da bi zaustavio borbu pre tuša zbog
takmičara sa desne strane sudije. Bez
dizanja ruke ako se desio važeći ili
nevažeći pogodak.Pointe en ligne !
Vrh u liniji !Da bi dosudio poziciju vrh u liniji sa desne
strane protiv takmičara sa leve strane.Napad! Attaque !!
Zaustavni bod! Arrêt !!
Kontra napad! Contre-
Rimesa! Remise !!
                  attaque !!
                  Remise !!Napad ili zaustavni bod
(kontra - napad) takmičara na
desnoj strani sudije.Touché !
Tuš !Mačevalac sa desne strane
sudije je primio tušPoint !
Poen !1 poen za mačevaoca sa
desne strane sudije.

Pogodak takmičara sa desne strane u nevažecu površinu.

Parada ili kontra – tempo mačevaoca sa desne strane sudije.

Da bi signalizirao obostrani tuš.

Da bi dodelio po jedan poen svakom mačevaocu.

Da bi signalizirao simultane (istovremene) rimese ili napade

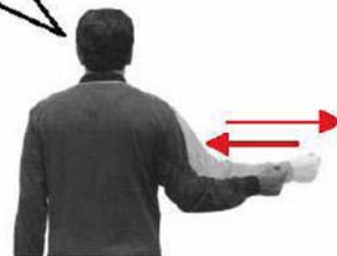
Da bi signalizirao da nema pogodaka ni opomene.

Non ! Ne!
(Napad kratak!)

Da bi signalizirao da je ofanzivna akcija takmičara sa desne strane sudije kratka i da nema pogodka.

Non correct !
Nekorektno!
(napad ili riposta)

Da bi signalizirao nekorektnost napada ili riposte takmičara sa desne strane sudije: povlačenje naoružane ruke ili podizanje vrha.

Žuti karton:	Carton jaune :
Opomena.	Avertissement.
Crveni karton:	Carton rouge :
Kazneni tuš.	1 point contre.
Crni karton:	Carton noir :
Isključenje.	Exclusion

Mimikom, sudija objavljuje prekršaj, takmičara na desnoj strani i prikazuje odgovarajuć karton u skladu sa kaznom

Vainqueur:
(nom) par (score)
Pobednik:
(ime) sa (rezultat)

Pobednik: na kraju meča ili susreta sudija treba da objavi pobednika i rezultat meča. Takmičari su pored piste.

Napomene:

- 1) Sudija analizira i objavljuje svoje odluke gore opisanim naredbama i gestikulacijama.
- 2) Prateći fazu borbe* sudija primenjuje sledeće reči bez gestikulacije: “Riposta”, “Kontra - riposta”. Gestikulacija za „Attaque“ (Napad) se koristi još i za akcije “Rimesa”, “Ponovni napad” ili “Produženi napad”
- 3) Takmičari mogu ljubazno pitati sudiju da u potpunosti analizira fazu borbe*.
- 4) Svaka gestikulacija mora imati dužinu od 1 do 2 sekunde, mora da bude jasna i pravilno izvedena. Gore su izvedene gestikulacije za mačevaoca sa desne strane sudije.

Regularna oprema i sudijska kontrola opreme

t.43

1. Pre početka svake grupe, svakog susreta, ili svakog meča direktne eliminacije, sudija mora pozvati takmičare da bi proverio (t.35.2.c) :

- a) u svim oružjima, da oprema takmičara ima **F.I.E. oznake** (odelo, maska).
- b) u floretu, da **plastron** ispunjava sve uslove iz člana **m.28** kada takmičar stoji, kada je u stavu i kada je u ispadu.
- c) u maču, da svako nosi **odelo predviđeno Pravilima** napravljeno od materijala koji nije isuviše gladak.
- d) u sablji da **plastron** ispunjava sve uslove iz člana **m.34** kada takmičar stoji, kada je u stavu i kada je u ispadu.

- e) u sva tri oružja, da je svako ispod gornjeg dela odela obukao **zaštitni podplastron** otporan na 800 N.
- f) u sva tri oružja, da tamičar nema **elektronsku opremu za komunikaciju** koja dozvoljava osobi izvan piste da komunicira sa takmičarem tokom borbe.

U grupama, ova provera se radi prilikom prozivanja takmičara.

Za direktne eliminacije i finala, ova kontrola se vrši u prostoriji za okupljanje takmičara.

Organizatori svih zvaničnih (juniorskih i seniorskih) FIE takmičenja treba da predvide u svojim specifikacijama i prostoriju za okupljanje takmičara.

2. Za **direktne eliminacije i finala svetskih prvenstava i Olimpijskih igara**, i za **finala svetskih kupova**, oba takmičara svih mečeva se pojavljuju **30 minuta** pre izlaska na pistu u zonu za kontrolu oružja postavljenu u blizini piste. Verifikacija njihove opreme nalazi se pod nadležnošću SEMI – a (ili delegiranog eksperta za finala svetskih kupova). Ako se konstatuje kvar, defektna oprema mora biti odmah zamenjena bez sankcija. Delegat SEMI – a će predati šnureve, maske i oružje koje je proverio sudiji meča. Takmičari će se pojaviti pred sudijom njihovog meča **10 minuta** pre izlaska na pistu. Sudija predaje u pripremljenoj zoni po jedan šnur svakom takmičaru. Sudija potvrđuje da takmičari nose propisanu opremu za zaštitu.
3. Do momenta ulaska na pistu, sudija i takmičari **ostaju zajedno** u pripremljenoj zoni. Sudija predaje po jedno oružje svakom takmičaru **1 minut** pre ulaska na pistu da bi priključili oružje. Ni jedna od pethodnih kontrola ne sme biti izvršena na pisti.
4. Organizatori takmičenja će predvideti prostor namenjen **čekanju i zagrevanju** takmičara tokom ove procedure za proveru.

t.44

1. **Osim već pomenutih mera provere**, sudija može bilo kada po svom sopstvenom nahođenju ili na zahtev jednog od takmičara ili kapitena ekipe: da sam izvrši kontrolu, potvrdi već obavljene kontrolne mere, ili da ispočetka izvrši ili da da na izvršavanje kontrolnih mera. **(t.35)**
2. Sudija pre svakog meča konstatuje prisutnost **garantne oznake** na odelu, plastronu i na masci takmičara, **izolaciju žica** sa unutrašnje strane garde i proverava **izlaznu otpornost federa vrha** floreta i mača. Kontrola izolacije žica i provera izlazne otpornosti federa vrha floreta i mača ponavlja se kod svake promene oružja. U sva tri oružja sudija proverava da tamičar nema **elektronsku opremu za komunikaciju** koja dozvoljava, osobi izvan piste, da komunicira sa takmičarem tokom borbe.
3. Za mač, sudija proverava **ukupni i preostali hod** vrha:
  - **Ukupni hod** vrha proverava stavljajući pločicu debljine 1,5 mm između glave vrha i čašice. Ova pločica, koju obezbeđuje organizator, može imati toleranciju od +/- 0.05 mm. Npr. 1,45 mm- 1,55 mm.
  - **Preostali hod** vrha proverava stavljajući pločicu debljine 0,50mm između glave i vrha i čašice, i pritiskanjem vrha što ne bi trebalo da izazove reakciju aparata. Ova pločica koju obezbeđuje organizator, može imati toleranciju od +/- 0.05 mm. Npr. 0,45 mm- 0,55 mm.
4. Za **tegove** koji služe za kontrolu, pogledati članove **m.11.3, m.19.3, m.42.2.d**.
5. **Proverenu rezervnu opremu** na početku meča treba da ostavi sudija pored piste na strani takmičara čija je oprema.

Neregularna oprema

t.45

Kakve god bile okolnosti u kojima se takmičar nalazi na pisti sa **opremom koja nije odobrena Pravilima (m.8, m.9, m.12, m.13, m.16, m.17, m.23)** ili sa **neispravnom** opremom, ta oprema mora biti odmah oduzeta i predata zaduženim ekspertima. Dotična oprema neće biti vraćena vlasniku sve dok se ne izvrši njeno ispitivanje, i ukoliko je potrebno, eventualno plaćanje cene popravke. Pre ponovne upotrebe, oprema mora biti ponovo prekontrolisana.

1. Ako se takmičar pojavi na pisti (t.86.1/2):

- sa samo **jednim regularnim oružjem**
- sa **samo jednim šnurom**
- sa **jednim oružjem ili jednim šnurom koji su neispravni ili nisu u skladu sa članovima Pravila**
- bez **zaštitnog podplastrona (t.43.1.e)**
- sa **plastronom** koji ne pokriva celu važeću površinu
- sa **odelom** koje nije u skladu sa Pravilima

sudija ga kažnjava shodno članovima **t.114, t.116, t.120 (prva grupa)**

2. Ako se u toku meča konstatuju neregularnosti opreme koje mogu promeniti **uslove borbe**, na primer:

- ako plastron ima rupe koje kada se pogode aparat registruje kao ne važeći pogodak,
- ako ne radi šnur ili oružje
- ako otpornost federa vrha floreta ili mača nije po Pravilima
- ako preostali hod vrha nije podešen

sudija ne kažnjava takmičare ni **sa opomenom ni sa sankcijama** i ispravno postignut tuš sa pokvarenim oružjem će biti priznat.

Suprotno tome, takmičar čije oružje u trenutku njegove objave da je spreman za borbu čak i u toku meča, ne ispunjava uslove iz odredbi pravila za **zakrivljenost sečiva (m.8.6, m.16.2, m.23.4)**, biće kažnjen u skladu sa članovima **t.114, t.116, t.120** za greške prve grupe.

3.

a) Ako se u trenutku pojavljivanja na pisti ili u toku meča, konstatuje da oprema koju koristi takmičar:

I) nema **oznake** prethodne **kontrole**, sudija:

- poništava poslednji tuš koji je eventualno dao taj takmičar
- kažnjava ga na osnovu članova **t.114, t.117, t.120**

II) nije regularna **na način koji ne podleže preliminarnoj kontroli**, sudija kažnjava takmičara na osnovu članova **t.114, t.116, t.120**.

III) je prošla prethodnu kontrolu ali **je lažna**

IV) nosi **oznake** sa prethodne kontrole koje su **flasifikovane ili premeštene**

V) bila izmenjena tako da **omogućava namernu registraciju** pogodaka ili nefunkcionisanje aparata,

VI) služi za **elektronsku komunikaciju** osobe izvan piste sa takmičarem u toku borbe

u slučajevima **III), IV), V), i VI)** sudija mora odmah **oduzeti** opremu (oružje, šnur, eventualno električni plastron, masku itd.) i predati je na ispitivanje dežurnom ekspertu.

b) Pošto je dobio **mišljenje eksperta** (koji je član komisije SEMI, za takmičenja na Olimpijskim igrama i svetskim prvenstvima) koji je konstatovao činjenice (**m.33ss**), sudija primenjuje sledeće **kazne** ne odričući se člana **t.96.2/4**:

- za slučajeve **III), IV), V), i VI)** sudija kažnjava takmičara kaznama predviđenim za greške četvrte grupe (**t.114, t.119, t.120**)

Meč je zaustavljen dok se **čeka sudijska odluka** ali drugi mečevi iz te grupe se mogu nastaviti.

4. Svaki takmičar treba da se pojavi na pisti u odelu koje je u skladu sa sledećim pravilima:

a) Regularno ime i nacionalnost na leđima odela (primena na svim zvaničnim F.I.E. takmičenjima, u svim krugovima takmičenja);

b) Nošenje nacionalne trenerke (**m.25.3**) primenjeno na sledeći način:

I) Svetsko prvenstvo i juniorsko/kadetsko svetsko prvenstvo svi mečevi u grupi, u direktnim eliminacijama i u ekipnim susretima.

II) Individualnim seniorskim takmičenjima za Svetski kup, svi mečevi direktnih eliminacija table od 64;

III) Ekipnim takmičenjima za Svetski kup, svi mečevi svih susreta;

U slučaju prekršaja prethodnih tačaka:

Za takmičenja pomenuta u prethodnim tačkama **I)** i **III)**, sudija eliminiše takmičara koji je pogrešio i on više ne može da se dalje takmiči na tom takmičenju.

Za takmičenja pomenuta u prethodnom članu **II)**, sudija kažnjava takmičara koji je pogrešio crvenim kartonom (članovi **t.114, t.117, t.120**, druga grupa). Takmičar koji je pogrešio ima pravo da ostane na pisti i da se bori u tom meču.

Ista kazna je jednako primenljiva za izostanak regularnog imena i nacionalnosti na leđima odela na takmičenjima tipa Svetskog kupa za juniore i seniore pre table od 64, i u regionalnim šampionatima.

5. U slučajevima ne regularnosti plastrona, takmičar treba da promeni plastron sa rezervnim regularnim plastronom. Ako taj plastron nema ime i nacionalnost na leđima, takmičar ima do sledećeg stadijuma takmičenja (od grupa do table od 64, tabke od 32 itd.) da ih odštampa. Ako se ovo ne uradi, osim u slučajevima više sile, sudija eliminiše takmičara koji je pogrešio i on ne može više učestvovati na tom takmičenju.

FLORET KONVENCIJE BORBE

NAČIN DAVANJA TUŠEVA

t.46

1. Floret je isključivo **ubodno** oružje. Ofanzivna akcija ovog oružja se izvršava dakle vrhom i samo vrhom.
2. Strogo je zabranjeno, tokom borbe (između “Allez” (Napred) i “Halte” (Stoj)) **ubadati** i **vući** vrh oružja po pisti. Isto tako je i zabranjeno, bilo kada, **ispravljati** oružje na pisti. Svaki prekršaj tog tipa će biti kažnjen shodno članovima **t.114, t.116, t.120.**

VAŽEĆA POVRŠINA

Granice važeće površine

t.47

1. Svi tuševi koji nisu dati na površinu **deklarisanu važećom** biće nevažeći.
2. U **važeću površinu** ne spadaju udovi i glava. Ograničena je sa gornje strane trupa vrhom kragne 6 cm iznad ključnih kostiju i šavom rukava koji mora da pređe vrh ramena. Sa donje strane trupa ograničena je linijom koja horizontalno prelazi leđa, preko kukova i spaja se pravom linijom sa mestom spajanja preponskih kostiju (pogledati sliku). Takođe, važeća površina podrazumeva donji deo kragne ispod horizontalne linije između 1,5 i 2cm ispod brade i koja niukom slučaju ne može biti niža od linije koja spaja ramena.

Nevažeća površina

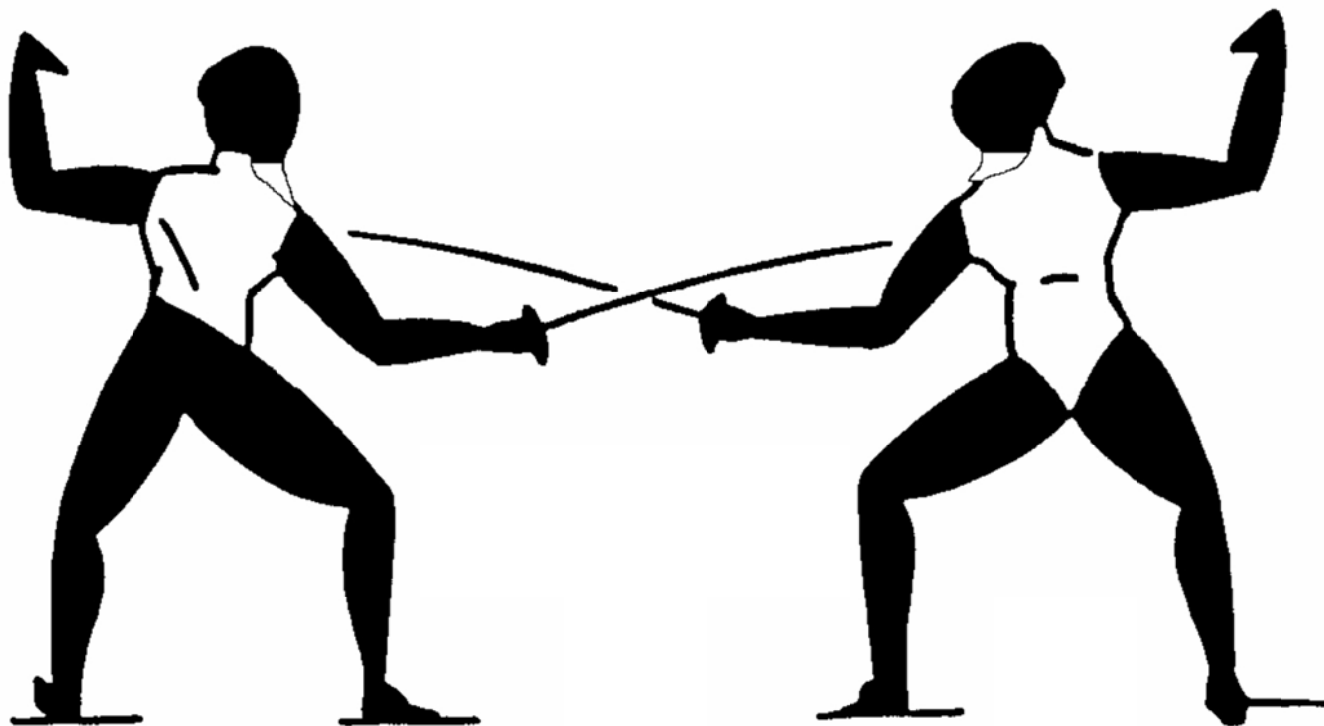
t.48

Pogodak u **nevažeću površinu** (urađen direktno ili posle parade) neće se računati kao važeći, ali će zaustaviti borbu i poništiti sve pogodke koji uslede. (**t.49**)

Proširenje važeće površine

t.49

1. Pogodak u deo tela koji nije deklarisan kao važeća površina biće važeći ako je pogođeni takmičar, **neobičnim pokretom** zamenio važeću površinu nevažećom.
2. Sudija može ispitivati svoje pomoćnike, ali mora **sam** doneti odluku da li je pogodak važeći ili nevažeći

Važeća površina u floretu.

Ovaj dijagram služi samo u orijentacione svrhe. U slučaju bilo kakve sumnje presedan ima tekst adekvatnog člana.(t.47)

DOSUĐIVANJE TUŠA

t.50

Na takmičenjima se sudi uz pomoć **električnog uređaja** za registraciju tuševa.

MATERIJALNOST TUŠA

t.51

Sama indikacija signalnog uređaja, manifestovana paljenjem njegovih lampi ili lampi na semaforima, je dovoljna za **dosuđivanje tuša**. Ni u kom slučaju sudija ne može proglasiti takmičara pogođenim ako uređaj nije regularno signalizirao pogodak (osim slučajeva predviđenih Pravilima, članom **t.49.1**, ili kaznenih tuševa).

t.52

Prilikom korišćenja uređaja, treba imati u vidu da:

- a) ako se desio **nevažeci pogodak**, uređaj neće registrovati eventualni važeci pogodak postignut sa iste strane.
- b) uređaj ne registruje **vremensku prednost** između dva ili više istovremenih pogodaka koje je registrovao.

PONIŠTAVANJE POGODAKA

t.53

1. Sudija **neće računati** signale pogodaka:

- datih **pre "Allez" (Napred)** ili **posle "Halte" (Stoj)** (t.18.1/3)
- registrovanih pogađanjem bilo kojeg objekta koji je **van protivnika** i njegove opreme (t.41)

2. Takmičar koji **namerno** izazove signal dodirujući vrhom zemlju ili bilo koju površinu **van protivnika**, biće kažnjen u skladu sa članovima **t.114, t.117, t.120**.
3. Takmičaru je zabranjeno da dodiruje **neizolovanim delom** svog oružja, svoj električni plastron sa namerom da blokira uređaj i samim tim izbegne pogodak. Ako je takva greška počinjena, sudija kažnjava takmičara u skladu sa članovima **t.114, t.116, t.120**. Tuš koji je dotični takmičar eventualno dao biće poništen.

t.54

1. Pored toga, sudija mora da ima u vidu **moгуće neispravnosti električne opreme**, i prema tome treba da:

a) **poništi tuš koji je nameravo da prizna** na osnovu signala za pogodak na važećoj površini (obojena lampa) ako konstatuje, probom nad prezentovanom opremom na kojoj ništa nije promenjeno i koja je izvršena sa njegovom posebnom pažnjom pre ponovnog nastavljanja borbe (komandom "Allez" (Napred)) (**t.35.2.d**):

- bilo da se **važeći signal** pojavio na strani pogođenog protivnika bez stvarnog pogodaka;
- bilo da **nevažeći pogodak** koji je postigao takmičar koji je pogođen nije registrovan uređajem;
- bilo da **važeći pogodak** koji je dao pogođeni takmičar ne izazove ni važeći ni nevažeći signal;
- bilo da **signali koje je izazvao pogođeni takmičar** ne ostanu fiksirani na uređaju.

b) Suprotno tome, sudija **neće poništiti** pogodak ako je dosudio njegovu prednost, čak i ukoliko probom konstatuje da je važeći pogodak koji je dao pogođeni takmičar, registrovan kao nevažeći ili da oružje pogođenog takmičara stalno daje nevažeći signal

c) Ako **oprema** takmičara **nije verifikovana** u skladu sa članovima **m.27** i **m.28.3** važeći pogodak neće biti poništen u slučaju kada je signal izazvan pogađanjem nevažeće površine

2. Sudija treba da primenjuje i sledeća pravila:

- a) može biti poništen **samo poslednji tuš** pre konstatacije greške.
- b) takmičar gubi pravo na poništavanje ako **modifikuje ili promeni svoju opremu** bez poziva sudije da to učini i pre nego što sudija donese odluku. (**t.35.2.d**)
- c) kod **ponovnog nastavka borbe**, takmičar ne može tražiti poništenje priznatog tuša datog pre početka nastavka.
- d) **mesto pronađenog kvara** na aparaturi (uključujući i opremu boraca) nema uticaja na to eventualno poništavanje.
- e) nije neophodno da se **kvar konstatuje pri svakoj probi**, ali treba da bude konstatovan bez svake sumnje najmanje jedanput od strane sudije u toku njegovih proba ili proba po njegovom nalogu.
- f) tuš na takmičaru čije se **sečivo polomilo** će biti poništen, osim ako se lom sečiva nije desio posle registracije tuša.
- g) sudija mora da bude posebno pažljiv **kod pogodaka koji nisu signalizirani** ili **su neobično signalizirani** na aparatu. U slučaju ponavljanja ovog kvara sudija mora da pozove prisutnog člana komisije SEMI ili dežurnog tehničara da proveri da li je oprema usaglašena sa Pravilima.
- h) Sudija mora da pazi da se **ništa ne menja ni u opremi takmičara** ni u električnoj aparaturi pre kontrole eksperta.

3. U svim slučajevima kada se utvrdi da je provera nemoguća iz nepoznatih razloga, tuš će se smatrati **sumnjivim** i biće poništen.
4. Ako se **signali** istovremeno pojave na **obe strane aparata** i ako sudija ne može sa sigurnošću utvrditi prioritet dužan je da takmičare vrati u početni stav.
5. Primenjujući opšta pravila (**t.18.5**), sudija mora da zaustavi **borbu** čim ona postane **konfuzna** i on ne bude u stanju da prati fazu borbe*, čak i ako ni jedan signal nije registrovan.
6. Sudija mora da nadgleda **stanje piste**. Meč ne sme da počne ili da se nastavi ukoliko pista ima rupe koje mogu da utiču na registrovanje pogodaka. (Organizatori moraju preduzeti sve neophodne mere za brzu popravku ili promenu piste.)

VAŽENJE ILI PREDNOST POGODKA

Napomena

t.55

Sudija **sam** mora odlučivati o važenju ili prioritetu pogodka, primenjujući principe koji slede i koji su specijalni propisi za floret.

Poštovanje faze borbe*

t.56

1. Svaki **napad**, odnosno svaka započeta ofanzivna akcija koja je pravilno izvedena, mora biti odbranjena ili potpuno izbegnuta i faza borbe* mora biti skladan tj. koordinisan.(**t.7.1**)
2. Pri dosuđivanju **ispravnosti jednog napada** treba uzeti u obzir sledeće stavke:
  - a) **Prosti napad, direktan ili indirektan (t.8.1)** je pravilno izveden kada se pre izvođenja ispada ili fleša, vrhom zapreti važećoj površini protivnika pružanjem ruke.
  - b) **Složen napad (t.8)** je pravilno izveden kada se ruka pruža u izvršavanju prve finte i ne povlači se za vreme izvršavanja sledećih faza napada i ispada ili fleša, i pri čemu je vrh stalno usmeren ka važećoj površini protivnika
  - c) **Napad korak ispadom ili korak flešom** je pravilno izveden kada pružanje ruke prethodi kraju koraka i izvođenju ispada ili fleša.
  - d) Prosta ili složena akcija, koračanje ili finte **izvršene sa povučenom rukom** neće se računati kao napad već kao priprema ofanzivne ili defanzivno – ofanzivne akcije protivnika (**t.8.1/3**).
3. Pri dosuđivanju **prednosti napada** u analizi faze borbe* treba uzeti u obzir sledeće stavke:
  - a) Ako napad počne kada **protivnik nije u položaju “vrh u liniji” (t.10)** onda može biti izveden direktnim bodom, degažeom, kupeom, ili da mu prethodi batuta ili efikasna pretnja koja će obavezati protivnika na paradu.
  - b) Ako napad počne dok je **protivnik u poziciji “vrh u liniji” (t.10)** onda napadač mora prethodno skloniti protivnikovo oružje. Sudije moraju imati u vidu da se jedan prost dodir ne uzima kao dovoljan da skloni protivnikovo sečivo (**t.60.5.a**).
  - c) Ako napadač pri traženju protivničkog sečiva radi sklanjanja, ne nađe sečivo prednost napada prelazi na protivnika.
  - d) **Korak napred** je priprema za napad i u toj pripremi svaki prosti napad ima prednost.

t.57

Parada daje pravo na ripostu: **prosta riposta** može biti direktna ili indirektna, ali da bi poništila sve sledeće akcije napadača ona mora biti izvedena brzo bez neodlučnosti i zastajkivanja.

t.58

Ako takmičaru u izvršavanju složenog napada protivnik nađe sečivo u jednoj od finti, protivnik stiće pravo na ripostu.

t.59

Ako takmičar izvršava **složeni napad** protivnik ima pravo na **zaustavni bod**, ali da bi pogodak bio važeći mora da prethodi završetku napada u mačevalačkom tempu tj. zaustavni bod se mora desiti pre nego što je napadač počeo poslednji pokret završetka napada.

Dosuđivanje

t.60

1. U primeni osnovnih principa u floretu sudija mora suditi na sledeći način:

Kada oba takmičara u fazi borbe* istovremeno postignu pogodak dosuđuje se **simultana akcija** ili **obostrani pogodak**.

2. **Simultana akcija** je posledica istovremenih zamisli i napada oba takmičara. U tom slučaju postignuti pogodci će biti poništeni obojici takmičara čak i ako je jedan od njih pogodio nevažeću površinu.

3. **Obostrani pogodak** je posledica nepravilne akcije jednog od takmičara. S toga, ako nije postojao mačevalački tempo između dva pogodaka:

4. **Samo napadnuti takmičar se računa kao pogođen:**

- a) ako izvrši **zaustavni bod** u prostom napadu
- b) ako umesto da parira pokuša da **izbegne napad** i u tome ne uspe.
- c) ako posle uspešne parade **zastane** i time da protivniku pravo da ponovo preuzme svoj napad (produžetak napada, rimesa, ponovni napad)
- d) ako u složenom napadu izvrši **zastavni bod** koji nije u mačevalačkom tempu.
- e) ako kada **je u poziciji “vrh u liniji” (t.10)**, posle batute ili pritiska sečivom koje uklanja njegovo oružje, napadne ili ponovno stavi svoje sečivo u poziciju “vrh u liniji” umesto da parira direktan bod protivnika.

5. **Samo napadač se računa kao pogođen:**

- a) ako, **dok je protivnik u poziciji “vrh u liniji”, (t.10)** počne napad bez uklanjanja protivničkog sečiva. Sudije moraju imati u vidu da se jedan prost dodir ne uzima kao dovoljan da skloni protivnikovo sečivo.
- b) ako traži sečivo i ne nalazi ga, a nastavi napad.
- c) ako u složenom napadu, protivnik **nađe njegovo sečivo** i odmah izvrši ripostu, a on nastavi napad.
- d) ako u složenom napadu **ima trenutak oklevanja** za vreme koga protivnik izvrši zaustavni bod, a on nastavi svoj napad.
- e) ako u složenom napadu, bude **pogođen zaustavnim bodom** u mačevalačkom tempu pre završetka svog napada.
- f) ako postigne pogodak rimesom, produženim napadom ili ponovnim napadom preko parade protivnika, nakon koje je sledila neposredna prosta riposta izvedena u jednom mahu i bez povlačenja ruke.

6. Takmičari se vraćaju u stav svaki put kada sudija kod obostranog tuša ne može pouzdano da presudi koji takmičar ima prednost.

Jedan od najtežih slučajeva za suđenje predstavlja zaustavni bod, gde sudija treba da utvrdi da li je postojala dovoljna vremenska prednost za završetak složenog napada. Generalno, u ovim slučajevima obostrani pogodak je posledica istovremene greške obojice takmičara što opravdava odluku sudije da ih vrati u stav: greška napadača zbog neodlučnosti, sporosti ili nedovoljno efikasnih finti; greška napadnutog zbog kašnjenja ili sporosti u izvođenju zaustavnog boda.

MAČ KONVENCIJE BORBE

NAČIN DAVANJA TUŠEVA

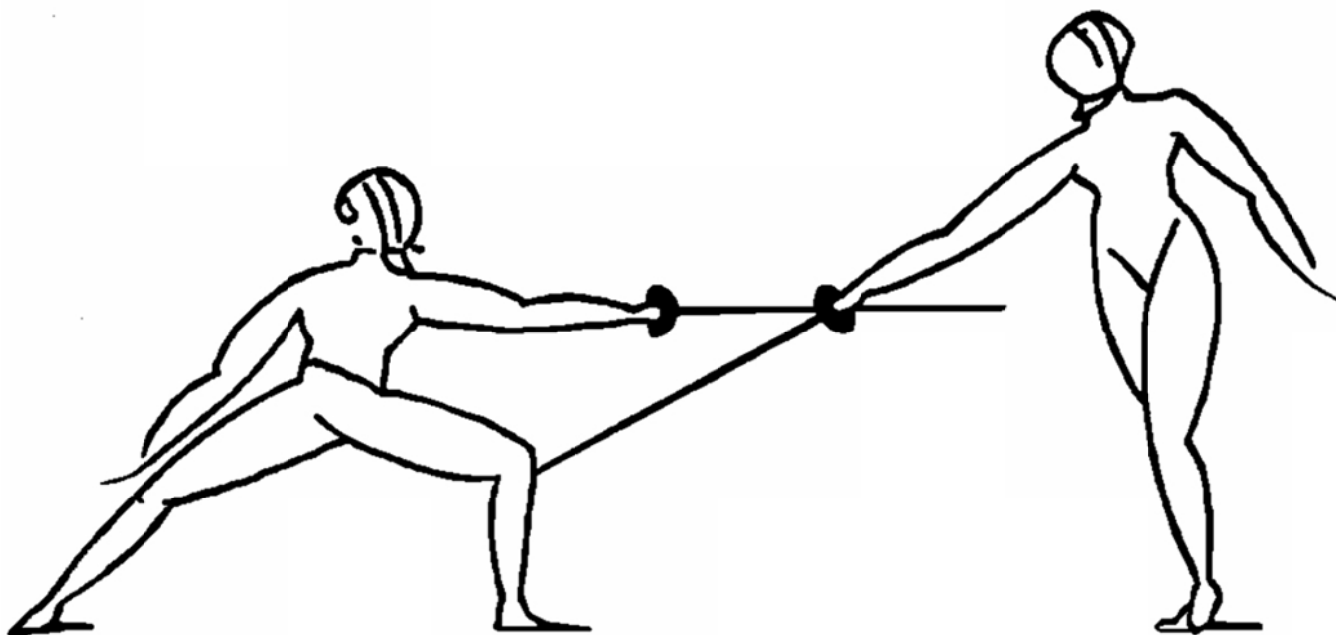
t.61

1. Mač je isključivo **ubodno oružje**. Ofanzivna akcija ovog oružja se izvršava vrhom i samo vrhom.
2. Strogo je zabranjeno, tokom borbe (između “Allez”(Napred) i “Halte”(Stoj)) **ubadati i vući** vrh oružja po pisti. Isto tako je i zabranjeno, bilo kada, **ispravljati** oružje na pisti. Svaki prekršaj tog tipa će biti kažnjen shodno članovima **t.114, t.116, t.120**.

VAŽEĆA POVRŠINA

t.62

Važeća površina podrazumeva celo telo takmičara, u šta spada i njegovo odelo i oprema. Dakle, svi postignuti pogodci se računaju, bilo da je u pitanju deo tela, odeće ili opreme (videti sliku).

Važeća površina u maču

Ovaj dijagram služi samo u orijentacione svrhe. U slučaju bilo kakve sumnje presedan ima tekst adekvatnog člana.(t.62)

“TELO O TELO” I FLEŠEVI

t.63

1. Borac koji, bilo flešom, bilo smelim kretanjem u napred, izvrši nalet **telom o telo** protivnika (**bez brutalnosti i nasilja**) ne krši osnovna pravila mačevanja i ne čini ni jednu neregularnost, čak i ako to ponovi više puta (**t.20.1/3, t.25**)
2. Takmičar koji **namerno naleti telom o telo** protivnika da bi izbegao da bude pogođen biće kažnjen shodno članovima **t.114, t.116, t.120**.
3. Ne treba mešati “fleš koji se sistematski završava telom na telo” o kome je reč u ovom članu i “fleš koji se završava guranjem protivnika” koji se u sva tri oružja smatra **namernim brutalnim** aktom i kao takav biva kažnjen (**t.87.2, t.120**)
4. Ali, “**fleš** koji se izvršava trčanjem, završavajući iza protivnika” i bez tela o telo nije zabranjen. Sudija ne sme reći “Halt” (Stoj) isuviše rano da ne bi poništio eventualnu ripostu. Ako u izvršavanju tog fleša bez pogađanja protivnika takmičar pređe bočne granice piste, biće kažnjen kao što je definisano u članu **t.28.3**.

DOSUĐIVANJE TUŠA

t.64

1. Takmičnenja u borbi mačem se sude uz pomoć **električnog uređaja** za registraciju tuševa.
2. Ako su oba takmičara pogođena i uređaj registruje validnost ta dva pogodaka, dosuđuje se **dubl (obostrani pogodak)**, tj. po jedan poen za svakog takmičara.

Osnovna pravila

t.65

Za dosuđivanje tuša **dovoljna je samo registracija uređaja**. Ni u kom slučaju sudija ne može proglasiti takmičara pogođenim ako uređaj nije ispravno registrovao pogodak (osim za kaznene tuševe).

Poništavanje tuševa

t.66

1. U svom suđenju sudija ne računa signale uređaja koji su rezultat pogodaka :
  - datih pre komande “**Allez**” (**Napred**) ili posle “**Halte**” (**Stoj**) (**t.18.1/3**)
  - izazvanih **sudarom vrhova** mačeva ili **bodom u deo poda koji nije izolovan**
  - u objekte koji su **van protivnika** i njegove opreme (**t.36.1, t.67.e**)
2. Takmičar koji **namerno** izazove signal pogađajući bilo koju površinu koja je **van njegovog protivnika** biće kažnjen shodno članovima **t.114, t.117, t.120**.

t.67

Sudija mora uzeti u obzir i eventualne neispravnosti električne opreme pri dosuđivanju tuševa. On treba da poništi poslednji registrovan pogodak u sledećim slučajevima:

- a) ako se desi pogodak **u gardu** tamičara koji je registrovan kao pogođen ili **na pistu** što izazove signaliziranje uređaja.

- b) ako **važeci pogodak** koji je postigao takmičar koji je pogođen ne izazove signalizaciju uređaja.
- c) ako uređaj u **pogrešno vreme registruje** signal na strani takmičara koji je pogođen, npr. u trenutku batute, bilo kakvog kretanja protivnika ili nekim drugim uzrokom koji nije važeci pogodak.
- d) ako signal pogodka koji je postigao takmičar koji je signaliziran kao pogođen, **bude poništen** kasnijim protivničkim pogodkom.
- e) Specijalni slučaj:
Ako se desi obostrani pogodak izazvan **važecim i nevažecim pogodkom** (van protivnika **t.66.1**, posle izlaska sa piste **t.26ss**), samo važeci pogodak se računa.
Ako se desi obostrani pogodak izazvan **sigurnim pogodkom i sumnjivim pogodkom** (kvar na električnoj opremi), takmičar koji je postigao siguran pogodak ima izbor da li će prihvatiti dubl ili tražiti njegovo poništenje.

t.68

Sudija takođe treba da primenjuje sledeća pravila za poništavanje tuševa:

- a) Samo **poslednji tuš** koji je prethodio konstataciji kvara može biti poništen i to samo ako je tom greškom oštećen takmičar koji je signaliziran kao pogođen.
- b) **Kvar** se mora konstatovati kroz probe izvršene odmah posle zaustavljanja borbe, pod nadzorom sudije i bez zamene bilo kog dela opreme koji se koristi.
- c) Tim probama se utvrđuje da li je bilo **fizičke mogućnosti** za grešku u suđenju zbog kvara. **Mesto kvara** u električnoj opremi, u šta spada oprema jednog ili drugog takmičara, je bez značaja za suđenje.
- d) Takmičar koji bez poziva sudije i njegove dozvole, pristupi **izmeni ili zameni** svoje opreme, gubi pravo na poništenje tuša. (**t.35.2.d**). Takođe, posle ponovnog zauzimanja stava i počinjanja borbe, takmičar ne može tražiti poništenje tuša koji je dat pre toga.
- e) Za poništavanje tuša nije neophodno da se **konstatovan kvar ponovi** pri svakom testu, ali sudija treba da ga ustanovi bez ikakve sumnje najmanje jedanput.
- f) Ako se desi neki od slučajeva opisanih u članu **t.67**, zbog **otkačivanja šnura** takmičara (bilo kod ruke bilo kod leđa), takmičar ne može tražiti poništavanje registrovanog tuša. Ako osigurač opisan u članu **m.55.4** ne radi ili ga nema, poništavanje može biti odobreno ako se isključila utičnica na leđima.
- g) Činjenica da mač prisutnog takmičara ima na gardi, sečivu ili negde drugde veće ili manje **izolirajuće fleke** formirane od oksida, lepka, boje ili bilo kojeg drugog materijala gde protivnikovi pogodci mogu izazvati signal nisu razlozi za poništavanje tuševa signaliziranih na dotičnom takmičaru. Isto važi i u slučaju **loše pričvršćenog vrha** (koji može da se zavrće ili odvrće rukom).
- h) Činjenica da se pogođenom takmičaru **polomilo sečivo** dovoljan je razlog da se poništi tuš koji mu je naneo protivnik, osim ako se lom sečiva desio posle registracije pogodka.
- i) Tuš će biti poništen u slučaju kada udarcem u zemlju takmičar **iscepa pistu** i kada se u istom trenutku registruje pogodak na njegovoj strani.
- j) U svim slučajevima kada je potvrđivanje tuša iz nekog razloga nemoguće, tuš se smatra **sumnjivim** i biće poništen. (**t.67.e**)

- k) Sudija mora da obrati posebnu pažnju prilikom pogodaka koji nisu **signalizirani ili koje je aparat signalizirao nepravilno**. U slučaju da se takve greške ponavljaju, sudija treba da pozove prisutne članove SEMI komisije ili dežurnog tehničkog eksperta da bi protvrdili da je oprema u skladu sa Pravilima.
Sudija treba da se postara da **ništa ne bude izmenjeno** kod takmičarske opreme i kod električne aparature pre kontrole eksperata.

t.69

Sudija treba da nadgleda **stanje piste**. On ne sme da dozvoli da se borba održi ili nastavi ako pista ima sumnjive rupe koje mogu stvarati probleme u registrovanju pogodaka ili da izazovu povrede takmičara. (Organizatori treba da izvrše neophodne mere za popravku ili brzu izmenu piste).

SABLJA KONVENCIJE BORBE

NAČIN DAVANJA TUŠEVA

t.70

1. Sablja je oružije kojim se **bode i seče (i prednjom i zadnjom stranom sečiva)**.
2. Svi pogodci se mogu dati **bilo kojom površinom sečiva** (pogodci sečenjem i kontra sečenjem).
3. Zabranjeno je davati **tuševe gardom**. Svaki tuš dat gardom će biti poništen i takmičar koji je dao taj tuš će biti kažnjen shodno članovima **t.114, t.116, t.120**
4. Pogodci **preko oružja**, tj. pogodci koji u isto vreme dodiruju protivničku sablju i važeću površinu protivnika, su validni svaki put kada se čisto završe na važećoj površini.
5. Zabranjeno je, bilo kada, **ispravljati sečivo na pisti**. Svako kršenje će biti kažnjeno shodno članovima **t.114, t.116, t.120**.

VAŽEĆA POVRŠINA

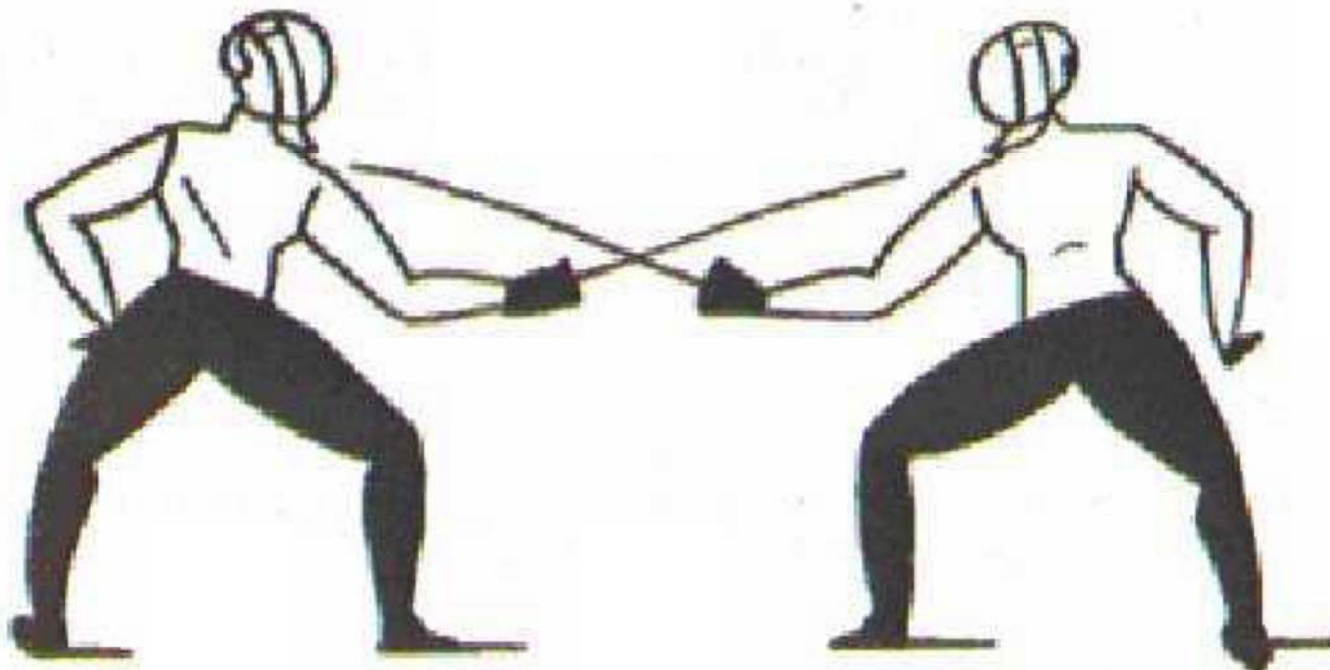
t.71

Računaće se samo tuševi dati na važeću površinu.

Važeća površina čini sve delove tela koji se nalaze iznad horizontalne linije koja prolazi iznad prevoja formiranog butinama i telom takmičara u stavu. (videti sliku)

t.72

1. Pogodak koji se završi **izvan važeće površine** ne računa se kao tuš i on ne zaustavlja tok borbe i ne poništava pogodke koji slede.
2. Ako takmičar **zameni važeću površinu nevažećom**, bilo prekrivanjem, bilo neobičnim pokretom, sudija će ga kazniti shodno članovima **t.114, t.116, t.120** i tuš koji je on eventualno dao će biti poništen.

Važeća površina u sablji

Ovaj dijagram služi samo u orijentacione svrhe . U slučaju bilo kakve sumnje presedan ima tekst adekvatnog člana.(t.71)

DOSUĐIVANJE TUŠA

MATERIJALNOST I PONIŠTAVANJE TUŠEVA

t.73

Takmičenja u borbi sabljom se sude uz pomoć **električnog uređaja** za registraciju tuševa.

1. Za dosuđivanje tuša dovoljna je samo registracija **uređaja**. Ni u kom slučaju sudija ne može proglasiti takmičara pogođenim ako uređaj nije regularno signalizirao pogodak **osim** kaznenih tuševa. Sudija neće računati tuševe date pre “Allez” (“Napred”) i posle “Halte” (“Stoj”).(t.18.1/3).

2. Sudija treba da uzme u obzir **moгуće kvarove** na električnoj opremi, pogotovu treba da **poništi tuš** koji je nameravo da prizna na osnovu signala za pogodak ako konstatuje, probom nad prezentovanom opremom na kojoj ništa nije promenjeno i koja je izvršena sa njegovom posebnom pažnjom pre **ponovnog nastavljanja** borbe (komandom “Allez” (Napred)) (t.35/d):

- bilo da **pogodak koji je dao** pogođeni takmičar ne izazove “tuš” signal
- bilo da **signal koji izazvao** pogođeni takmičar ne ostane zadržan na aparatu
- bilo da se **“tuš” signal** pojavi na takmičaru koji je deklarisan pogođenim bez stvarnog pogodaka, ili ako se taj signal pojavi usled udarca u oružje ili u nevažeću površinu.

3. Ako **sablja** takmičara koji je pogođen **nije u skladu** sa članom **m.24.6/7/8**, (izolacija unutrašnjosti i spoljašnjosti garde, drške i šrafa) neće biti poništenja, čak iako dodir oružja prozvede signal.

4. Sudija mora primenjivati i sledća pravila:

- a) može biti poništen samo **poslednji tuš** pre konstatacije greške.
- b) takmičar gubi pravo na poništavanje ako **izmeni ili promeni** svoju opremu bez poziva sudije da to učini i pre nego što sudija o tome odluči. **(t.35.2.d)**
- c) kada se **nastavi borba**, takmičar ne može tražiti poništenje priznatog tuša datog pre početka nastavka.
- d) **mesto pronadenog kvara** na aparaturi (uključujući i opremu boraca) nema uticaja na eventualno poništavanje.
- e) nije neophodno da se kvar manifestuje **pri svakoj probi**, ali sudija treba da ga konstatuje bez svake sumnje najmanje jedanput u toku njegovih proba ili proba po njegovom nalogu.
- f) tuš na takmičaru čije se **sečivo polomilo** će biti poništen, osim ako se lom sečiva nije desio posle registracije tuša.
- g) sudija mora da bude posebno pažljiv kod pogodaka koji **nisu signalizirani** ili su **neobično signalizirani** na uređaju. U slučaju ponavljanja tih kvarova sudija mora da pozove prisutnog člana komisije SEMI ili dežurnog tehničara da proveri da li je oprema usaglašena sa Pravilima.
- h) U svim slučajevima kada se utvrdi da je provera nemoguća iz nepoznatih razloga, tuš će se smatrati **sumnjivim** i biće poništen.
- i) Ako se pojave signali **na obe strane uređaja** sudija će primeniti pravila iz člana **t.80**
- j) Primenjujući opšta pravila **(t.18.5)**, sudija mora da zaustavi **borbu** čim ona postane **konfuzna** i on ne bude u stanju da prati fazu borbe*, čak i ako ni jedan signal nije registrovan.

VALIDNOST I PREDNOST POGODKA

Prethodna napomena

t.74

Sudija **sam** mora odlučivati o validnosti ili prioritetu pogodka, primenjujući principe koji slede i koji su specijalni propisi za sablju.

Poštovanje faze borbe*

t.75

1. Svaki **pravilno izveden napad** (t.7 treba da bude odbranjen ili potpuno eskiviran i faza borbe* treba da bude parćen.
2. Napad je **pravilno izveden** kada izvršavanju ispada prethodi pružanje ruke pri čemu se vrhom ili sečivom konstantno preta važećoj površini.

3. Napad ispadom je pravilno izveden:

- a) za **prost napad (t.8.1)** kada početak pružanja ruke prethodi izvođenju ispada i kada se pogodak desi najkasnije kada prednja noga dodirne pistu;
- b) za **složen napad (t.8.1)** kada početak pružanja ruke, tokom prve finte (**t.77.1**) prethodi izvršavanju ispada i kada se pogodak postigne najkasnije kada prednja noga dodirne pistu.

4. Napad sa korak - ispadom je pravilno izvršen:

- a) za **prost napad (t.8.1)** kada početak pružanja ruke prethodi koraku i kada se pogodak desi najkasnije u trenutku kada prednja noga dodirne pistu;
- b) za **složen napad (t.8)** kada početak pružanja ruke tokom prve finte (**t.77.1**) prethodi koraku napred i potom ispadu i kada se pogodak postigne najkasnije kada prednja noga dodirne pistu.

5. Dupli korak napred, fleš i sve kretnje u napred pri kojima zadnja noga kompletno pređe ispred prednje su zabranjene. Svako kršenje se kažnjava kaznama za prekršaje prve grupe iz članova **t.114, t.116 i t.120**. Tuš koji je taj takmičar tom prilikom eventualno dao biće poništen. Suprotno tome, računace se tuš koji je protivnik pravilno postigao.

t.76

Da bi se dosudila ispravnost napada, treba uzeti u obzir:

- a) Ako napadač počne svoju akciju dok je **protivnik u poziciji "vrh u liniji" (t.10)**, napadač mora prethodno skloniti protivnikovo oružje. Sudije moraju obratiti pažnju da se jedan prost dodir ne računa kao dovoljan da skloni protivnikovo sečivo.
- b) Ako napadač započne akciju tražeći protivnikovo sečivo radi sklanjanja i ne nađe ga, prioritet prelazi na protivnika.
- c) Ako napad počne kada protivnik **nije u poziciji "vrh u liniji" (t.10)** onda se on može izvesti ili direktnim bodom, ili sa degažeom, ili kupeom, ili da mu prethodi finta (**t.77.1**) koja će obavezati protivnika na paruđu.

t.77

1. U složenim napadima, finte se moraju izvršavati pravilno, tj.:

- a) finta **bodom**, ruka pružena, vrh stalno preti važećoj površini;
- b) finta **sečenjem**, ruka pružena, sečivo sa rukom čini uglao od oko 135°, oštrica preti važećoj površini.

2. Ako u složenom napadu protivnik nađe sečivo u jednoj od finti, onda on ima pravo na ripostu.

3. U složenom napadu protivnik ima pravo da uradi zaustavni bod, ali da bi bilo važeći zaustavni bod mora prethoditi kraju napada u mačevalačkom tempu, tj. zaustavni bod se mora desiti pre nego što je napadač započeo poslednji pokret na kraju svog napada.

t.78

Napad na oružje batutom:

- a) napad na oružje batutom će biti pravilno izvršen i zadržaće prioritet kada je batuta izvršena nad **slabijim delom** protivničkog sečiva, tj. na poslednje 2/3 sečiva.
- b) kada je u napadu na oružje batutom, batuta izvršena nad **jačom stranom protivničkog sečiva**, tj. nad prvom trećinom (1/3), onda je taj napad loše izvršen i batuta prebacuje prednost trenutnoj protivničkoj riposti.

t.79

1. Parada daje pravo na **ripostu**. Prosta riposta može biti direktna ili indirektna, ali za poništavanje svake sledeće akcije napadača ona mora biti izvedena brzo bez neodlučnosti i zastajkivanja.
2. Protiv pogodaka **sečenjem, kontra sečenjem i pljoštimice**, parada ima za cilj da spreči pristup važećoj površini ka kojoj su bili usmereni protivnikovi napadi, s'toga:
  - a) parada je **pravilno izvedena** kada se pre kraja ofanzivne akcije usprotivi dolasku protivnikovog pogodaka zatvarajući liniju u kojoj bi ta ofanzivna akcija trebalo da se završi;
  - b) kada je parada pravilno izvedena, protivnikova ofanzivna akcija treba da bude proglašena odbranjenom (odpariranom) i tako joj sudija treba suditi čak iako **zbog fleksibilnosti**, deo napadačevog sečiva pogodi gađanu metu.

Dosuđivanje

t.80

U primeni osnovnih principa u sablji sudija mora suditi na sledeći način:

1. Kada su u toku borbe oba takmičara istovremeno primila tuš dosuđuje se **simultana (istovremena) akcija** ili **obostrani tuš**. Prvi od ta dva slučaja je posledica istovremene zamisli i napada oba takmičara. U tom slučaju dati tuševi će biti poništeni za oba takmičara.
2. Nasuprot tome, obostrani tuš je posledica pogrešne akcije jednog od takmičara. Kao posledica, ako nije postojao mačevalački tempo između dva pogodaka:
  3. **Samo je napadnuti pogodjen:**
    - a) ako učini **zaustavni bod** u prostom napadu
    - b) ako umesto da parira pokuša da **izbegne** pogodaki u tome ne uspe.
    - c) ako posle uspešne parade **zastane** sa ripostom, što daje protivniku pravo da preuzme svoj napad (nastavljeni napad, rimesa, ponovni napad)
    - d) ako u složenom napadu uradi **zaustavni bod** bez prednosti u mačevalačkom tempu.
    - e) ako iz pozicije "**vrh u liniji**" koja je sklonjena batutom ili preuzimanjem sečiva (prise de fer), on napadne ili ponovo stavlja svoje sečivo u poziciju "vrh u liniji" umesto da parira direktno pogodak napadača.
  4. **Samo je napadač pogodjen:**
    - a) ako dok je **protivnik u poziciji "vrh u liniji" (t.10)** počne napad bez uklanjanja protivnikovog sečiva. Sudije moraju imati u vidu da se jedan prost dodir ne uzima kao dovoljan da skloni protivnikovo sečivo.
    - b) ako tarži sečivo, ne nalazi ga i nastavlja napad
    - c) ako u složenom napadu protivnik **nađe sečivo** i odmah izvrši ripostu a on nastavi napad
    - d) ako tokom složenog napada **povuče ruku** ili ima **momenat oklevanja** za vreme koga protivnik uradi zaustavni bod ili izvrši napad, a napadač nastavi svoju akciju.

- e) ako pre završetka složenog napada, bude zaustavljen **zaustavnim bodom** u mačevalačkom tempu.
- f) ako da tuš rimesom, produženim napadom, ili ponovnim napadom preko **parade protivnika** nakon koje je sledila prosta riposta, izvedena u jednom mahu i bez povlačenja ruke.

5. Takmičari se vraćaju u stav svaki put kada sudija kod obostranog tuša ne može pouzdano da presudi koja strana greši.

Jedan od najtežih slučajeva za suđenje pretstavlja zaustavni bod, zato što dozvoljava sumnju da je postojala dovoljna prednost za završetak složenog napada. Uopšte uzevši, obostrani tuš je posledica istovremene greške obojce takmičara koja opravdava vraćanje u stav. (greška napadača zbog neodlučnosti, sporosti, ili nedovoljno efikasnih finti, greška napadnutog zbog kašnjenja ili sporosti uizvođenju zaustavnog boda.)

DISCIPLINSKI PROPISI ZA TAKMIČENJA

Poglavlje 1

POLJE PRIMENE

Lica na koja se ova pravila odnose

t.81

1. Propisi koji slede su primenljivi na **sve osobe** koje učestvuju ili asistiraju na mačevalačkom takmičenju, uključujući i gledaoce.
2. Sve ove osobe su nazvane “**mačevaoci**” u daljem tekstu.

Red i disciplina

t.82

1. Mačevaoci moraju da **tačno i dosledno primenjuju** Pravila i Statut FIE, posebna pravila za takmičenja u toku, tradicionalna pravila kurtoazije i poštenja i da poštuju naloge zvaničnika.
2. Takmičari **naročito** moraju poštovati, sa redom, disciplinom i sportskim duhom sledeća pravila, i svako kršenje tih pravila povlači primenu sankcija koje izriču kompetentne disciplinske vlasti, posle ili bez opomene, zavisno od slučaja i okolnosti (**t.113 do t.120**).
3. Sve osobe koje učestvuju ili asistiraju na mačevalačkom takmičenju, moraju **poštovati red** i **ne smeju ometati normalno odvijanje** takmičenja. Tokom mečeva, nikom nije dozvoljeno **da bude pored piste**, da **daje savete takmičarima**, **kritikuje sudiju** ili pomoćnike, ili ih vređa, ili bilo kako im dosađuje. Čak i **kapiten ekipe** mora ostati na mestu koje mu je određeno i ne sme se mešati osim u slučajevima i na način opisanim u članu **t.90** Pravila. Sudija ima obavezu da odmah zaustavi svaki akt koji remeti normalno odvijanje meča. (**t.96.1/3**).
4. U salama za takmičenje je zabranjeno **pušenje**. Pušenje će biti tretirano kao remećenje reda. (**t.83**). Svako kršenje pravila će biti sancionisano shodno članovima **t.114, t.118, t.120**.

t.83

Sudija i (ili) Tehnički odbor, po dužnosti ili na zahtev oficijelnog FIE delegata ili Organizatorskog odbora, sa ili bez opomene odlučuje o **izbacivanju sa mesta takmičenja** svakog ko, gestovima, stavom ili dobacivanjem ometa red ili normalno odvijanje takmičenja.

Takmičari

Obaveza Časti

t.84

Samom činjenicom da učestvuje u mačevalačkom takmičenju, učesnik ima **obavezu časti** da poštuje Pravila i odluke zvaničnika, da bude smeran prema sudijama i njegovim pomoćnicima i da tačno poštuje naređenja i komande sudije (**t.114, t.116, t.120**).

Odbijanje borbe sa protivnikom

t.85

1. Ni jedan takmičar (individualno ili ekipno), član Nacionalne Federacije ne može učestvovati na oficijelnim takmičnjima ako odbije da se bori sa bilo kojim borcem (individualno ili ekipno) koji je regularno prijavljen. Kršenje ovog pravila povlači kazne za prekršaje četvrte grupe (t.114, t.119, t.120).
2. FIE će razmotriti da li će biti, i u kojoj meri primenjene sankcije na Nacionalnu federaciju kojoj pripada diskvalifikovani takmičar, u skladu sa odredbama FIE Statuta član 1.2.4 (t.120).

Dolazak na vreme

t.86

1. Takmičari treba da se **pojave** sa kompletnom opremom koja je u skladu sa Pravilima (t.43 do t.45) i spremni za borbu, **na vreme** i **na mestu** određenom za početak svake grupe, susreta ili meča, ili na naznačeno vreme za verifikaciju opreme pre njihovog meča (t.43.1/2/3), kao i u toku takmičenja na svaki zahtev sudije.
2. U trenutku kada se pojavi na borilištu radi meča, takmičar mora da bude **potpuno spreman za borbu**: u odelu propisanom Pravilima, zakopčan, sa rukavicom i oružjem u naoružanoj ruci, sa šnurom uključenim u utičnicu unutar garde. Jedini izuzetak je maska koja treba da bude držana nenaoružanom rukom.

Pre početka meča, kosa takmičara(takmičarki) treba da bude zavezana i stavljena ispod odelai/ili maske na adekvatan način, tako da :

- ne prekriva važeću površinu (i samim tim sprečava registraciju pogodka);
- ne skriva ime i nacionalnost takmičara;
- ne treba da se ponovo namešta tokom meča, i time izaziva prekid borbe.

U slučaju kršenja pravila, sudija izriče kazne za prekršaje prve grupe (t.114, t.116, t.120)

3. **Oblačenje i svlačenje** se ne sme vršiti javno, osim u slučaju povrede koje je konstatovao dežurni doktor ili delegat Medicinske komisije. (t.87.8, t.114, t.116, t.120)
4. Da bi pristupili meču, takmičari treba da se pojave na pisti sa **dva oružja** (jedno za zamenu) i **dva šnura** (jedan za zamenu) koji su provereni i koji funkcionišu (t.45, t.114, t.116, t.120)
5. **Pre početka grupe, ekipnog susreta ili eliminacionih mečeva (individualno ili ekipno):**
  - I) Ako se takmičar ili kompletna ekipa **ne pojave na prvi poziv sudije** 10 minuta pre izlaska na pistu u naznačeno vreme za početak grupe, ekipnog susreta ili za početak mečeva direktne eliminacije (t.43.2), takmičar ili ekipa će biti **eliminisani**.
  - II) **Ekipa** se smatra kompletnom ako su minimum tri člana prisutna.
  - III) Na susretu mogu učestvovati samo članovi ekipe (takmičari kapetan ekipe i trener (t.92.4)) koji su se **pojavi na prvi poziv sudije**, 10 minuta pre vremena naznačenog za početak tog susreta.

6. U toku individualnog ili ekipnog takmičenja:

U toku takmičenja (individualnog ili ekipnog), ako se takmičar posle poziva sudije **ne pojavi** na pisti spreman za borbu :

- takmičar ili član ekipe koji nije prisutan biva kažnjen **žutim kartonom**
- izvršava se drugi poziv, tačno jedan minut posle prvog, posle koga sledi **crveni karton** za takmičara ili člana ekipe koji nije prisutan;
- izvršava se treći i poslednji poziv, jedan minut posle drugog poziva, posle koga sledi eliminacija sa takmičenja za takmičara koji se nije pojavio na individualnom takmičenju ili za celu ekipu u ekipnim takmičenjima;

7. Ako takmičar **napusti meč** odlaskom sa piste (**t.18.6**), biće kažnjen sankcijama predviđenim članovima **t.114, t.116, t.120**.

Način borenja

t.87

1. Takmičari moraju da se bore **pošteno** i da striktno **prate pravila** ovog Pravilnika a svako kršenje tih pravila povlači primenu sankcija predviđenih u kasnijim članovima (**t.114 do t.120**).
2. Svaki meč treba da sačuva **kurtoazan i čestit karakter**. Sva neregularna ponašanja (fleš koji se završava naletanjem na protivnika, razuzdana igra, čudna kretanja, brutalno dati tuševi, tuševi dati prilikom ili posle padanja) su potpuno zabranjena (**t.114 do t.120**). U tim slučajevima eventualno dat tuš takmičara koji je pogrešio biće poništen.
3. Pre početka meča oba takmičara trebaju da **pozdrave protivnika**, sudiju i publiku **mačevalačkim pozdravom**. Takođe posle poslednjeg tuša, meč nije završen dok oba takmičara ne pozdrave protivnika, sudiju i publiku. U tu svrhu, takmičari treba da budu nepomični tokom sudijskog odlučivanja, a da posle odluke stanu na početnu liniju, urade mačevalački pozdrav i da se rukuju nenaoružanim rukama. Ako jedan od takmičara odbije da se povinuje ovom pravilu, sudija mu / joj daje kaznu predviđenu za prekršaje četvrte grupe (**t.114, t.119, t.120**).
4. Ako oba takmičara jasno pokazuju **nevoljnost za borbu**, sudija će odmah dati komandu "Stoj!" ("Halte!").

Nevoljnost za borbu

Ako je prisutan jedan od dva dole navedena kriterijuma, postoji nevoljnost za borbu:

1. **vremenski kriterijum: približno jedan minut mačevanja bez pogodka**
2. **odsustvo kontakta oružjem ili prevelika distanca (veća od distance za korak ispad) tokom najmanje 15 sekundi**

5. Individualno takmičenje

- a) Ako u toku prve dve trećine meča za direktne eliminacije, oba takmičara manifestuju nevoljnost za borbu, sudija prelazi na sledeću trećinu, bez minuta odmora.
- b) Ako oba takmičara manifestuju nevoljnost za borbu u toku treće trećine meča direktnih eliminacija, sudija će preći na poslednji minut borbe. Ovaj poslednji minut biće odlučujuć i treba da se održi u potpunosti, a njemu će prethoditi žrebanje pobjednika u slučaju jednakosti rezultata na kraju tog minuta.

6. Ekipno takmičenje

- a) Kada oba tima jasno manifestuju **nevoljnost da se bore** tokom ekipnog susreta, sudija prelazi se na sledeću borbu.
- b) Ako obe ekipe manifestuju nevoljnost da se bore u **poslednjoj borbi, sudija će preći na poslednji minut borbe**. Ovaj poslednji minut biće odlučujuć i treba da se održi u potpunosti, a njemu će prethoditi žrebanje pobjednika u slučaju jednakosti rezultata na kraju tog minuta.

7. Takmičar na ili izvan piste **ne sme da skida masku** do sudijske komande “Stoj!” (“Halte!”). Ni u kom slučaju takmičar ne sme posredovati kod sudije pre njegove odluke (**t.114, t.116, t.120**).

8. Takmičari se nesmeju svlačiti na pisti čak ni zbog zamene šnura. (**t.114, t.116, t.120**)

9. Na kraju borbe, sudija poziva oba takmičara da bi im jasno saopšio rezultat koji će predati Tehničkom odboru. On mora jasno da kaže: “Gospodin X je pobedio gospodina Y sledećim rezultatom...”

Korišćenje ličnih sportskih sposobnosti

t.88

Takmičari moraju da koriste maksimum svojih ličnih sportskih sposobnosti od samog početka takmičenja u nameri da postignu najbolji mogući plasman bez poklanjanja ili traženja tuševa od bilo koga (**t.114, t.119, t.120**).

Šef delegacije

t.89

Na svakom takmičenju, takmičarima iste nacionalnosti rukovodi **šef delegacije** (može a ne mora biti takmičar), odgovoran Tehničkom odboru i Organizatorskom komitetu za disciplinu, ponašanje i sportski stav takmičara svoje delegacije.

Kapiten ekipe

t.90

1. Na ekipnim takmičenjima samo **kapiten ekipe** ima prava da bude sa svojom ekipom u takmičarskom prostoru i da interveniše kod predsednika Tehničkog odbora i ostalih zvaničnika, da bi dogovorio sva tehnička pitanja ili ulažio žalbu.
2. Članovi ekipe koji se **striktno pridržavaju svih kapitenovih odluka** ne mogu se smatrati odgovornim pred nadležnim organima. Međutim, oni **ostaju lično odgovorni**, za sve svoje postupke van intervencije njihovog kapitena i za sve prekršaje koji narušavaju propise ovih Pravila.

Sudije i njihovi pomoćnici

t.91

Sudije i pomoćnici sudija treba da izvršavaju svoje funkcije, ne samo sa **apsolutnom nepristasnošću**, već i sa **najvećom pažnjom**. (**t.34.1**)

Treneri, sekundanti i tehničari**t.92**

- 1. Trenerima, sekundanti i tehničarima** nije dozvoljeno da u toku takmičenja budu pored takmičara u takmičarskom prostoru.
2. Sudija može dozvoliti jednoj osobi da **pruži** trenutnu **pomoć** takmičaru svaki put kad proceni da je to neophodno.
3. Svaka nacija čiji takmičar učestvuje na takmičenju koje je u toku može odrediti ukupno **dve osobe** koje imaju prava da budu u blizini **ograđenog prostora oko piste**, van njega ali u blizini ulaza. Organizatori treba da predvide neophodna mesta za te osobe.
4. U toku ekipnih takmičenja, mora da postoji prostor rezervisan za članove ekipe. Samo kapiten ekipe i jedan trener imaju pravo da budu sa takmičarima ekipe unutar tog **prostora** koji mora da bude jasno definisan žutom linijom na zemlji ili na neki drugi način. Prostor mora imati minimum 9 kvadratnih metara i mora da bude postavljen na razdaljini između 2 i 6 metara od oba kraja i izvan zone piste, koja iznosi 18x8 metara.
5. Tokom susreta, članovi ekipe koji u tom trenutku ne mačuju treba da **ostanu unutar** prostora za ekipu, rezervisane za njihov tim.
6. Tokom ekipnih takmičenja, niko nema prava da **ulazi u zonu piste** bez odobrenja sudije. U slučaju takve greške, sudija kažnjava ekipu koja je pogrešila sankcijama predviđenim u članovima **t.114, t.116 i t.120**. Opomena data ekipi je važeća za sve borbe u susretu: ako takmičar počini, tokom istog susreta, neku drugu grešku iz prve grupe, sudija ga kažnjava svaki put sa crvenim kartonom.

Gledaoci**t.93**

Gledaoci su obavezani da **ne remete pravilno odvijanje** takmičenja, da ne čine ništa što može uticati na takmičare ili sudiju, i da poštuju njegove odluke, čak i ako ih ne odobravaju. Treba da poštuju instrukcije za koje je sudija procenio da su neophodne. (**t.82.3/4, t.118, t.120**)

Poglavlje 2**DISCIPLINSKE VLASTI I NJIHOVA KOMPETENTNOST**

Sledeće odredbe se odnose na disciplinu u toku takmičenja. U skladu sa težinom konstatovanog prekršaja ne isključuje se primena disciplinskih pravila FIE (glava 7 statuta FIE) koja dopunjuju i u izvesnim slučajevima imaju prioritet nad ovim odredbama.

Pravosudni organi**t.94**

Kompetentne disciplinske vlasti su sledeće:

- sudija (**t.96**)
- Tehnički odbor (**t.97, o56 do o.62**)
- delegat(i) Sudijske komisije ili, u njegovom odsustvu, supervizor
- Izvršna komisija MOK-a na Olimpijskim igrama (**t.98**)
- FIE kancelarija (**t.99.1/4, t.127.h, o.63**)
- Izvršna komisija FIE (**t.99.5**)

- Disciplinska komisija FIE i njen tribunal
- Sportska sudijska komisija i Sudijski tribunal za sport.

Videti Disciplinska pravila FIE (poglavlje VII statuta FIE).

Principi pravosuđa

t.95

1. Kada bilo koji pravosudni organ donese odluku, ona će biti podložna eventualnoj **žalbi** ispred višeg pravosudnog organa, ali samo jednoj žalbi.
2. Nijedna odluka ne može biti izmenjena kada se **donese na osnovu činjenica**. (t.122.1/2)
3. Žalba protiv odluke **ne odlaže njeno izvršenje** sem u slučaju kada se o žalbi odmah odlučuje.
4. Svaka žalba višem sudu će biti praćena **plaćanjem garancije** od 80 \$ USA ili njene protivvrednosti. Taj iznos će biti konfiskovan u korist FIE potpuno ili delimično u slučaju odbijanja žalbe zbog "neosnovanosti"; ovu odluku će doneti pravosudni organ nadležan za tu žalbu. Žalbe protiv odluka sudija ne podležu ranije pomenutom depozitu. (t.122)

Sudija

t.96

1. Sudija nije zaduzen samo da vodi meč, dosuđuje tuševe i kontroliše opremu već je isto tako zadužen da **održava red** u toku meča koji sudi. (t.35.2.i)
2. Sudija koji vodi borbu i dosuđuje tuševe može u skladu sa Pravilima **kazniti** takmičare, bilo odbijajući da prizna pravilno nanet tuš protivniku, bilo da prizna tuš koji nije nanet, bilo da ih isključi sa takmičenja koje sudi i sve to, shodno slučaju, posle ili bez opomene. U ovom slučaju ako je odluka **doneta** ona je neopoziva. (t.122)
3. Na osnovu prava nadležnosti koju poseduje nad svim mačevaocima koji učestvuju ili asistiraju na takmičenju koje on sudi, sudija može **predložiti** tehničkoj direkciji **izbacivanje iz prostora** u kome se odvija takmičenje gledaoca, sekundanata, trenera, i svih pratioca takmičara.(t.114,t.118, t.120)
4. On može **predložiti** Tehničkom odboru, neku drugi kaznu za koju misli da je opravdana (isključenje sa takmičenja, suspenzija ili diskvalifikacija)(t.97.3)
5. Delegat sudijske komisije ili Supervizor (ako nema delegata) je nadležan za žalbe na sudijske odluke.

Tehnički odbor na zvaničnim takmičenjima FIE (o.56 do o.62)

t.97

1. **Tehnički odbor** ima nadležnost nad svim mačevaocima koji učestvuju ili asistiraju na takmičenju kojim rukovodi.
2. U slučaju da je to neophodno, može se **na sopstvenu inicijativu umešati** u sve konflikte.
3. Zadužen je za održavanje reda i discipline u toku takmičenja u može kažnjavati shodno Pravilima.

4. On **prosleđuje** direktno u sedište FIE obaveštenja o disciplinskim kaznama izrečenim za vreme takmičenja kao i zahteve za eventualno kažnjavanje, suspenziju, produženje kazne ili trajnu suspenziju, kao i zahteve za konačne žalbe.
5. Tehnički odbor **izvršava i sprovodi** sve kaznene mere koje su donete u poslednjem stepenu i koje se ne mogu staviri van snage. **(t.95)**
6. Odluke tehničkog odbora donete direktno ili po dužnosti (prva instanca) **podložne su žalbi** disciplinskoj komisiji FIE.
7. Sve odluke Tehničkog odbora su **odmah primenjive**. Nijedna žalba ne može suspendovati ovu odluku za vreme takmičenja.

Izvršna komisija MOK-a na Olimpijskim igrama

t.98

Izvršna komisija MOK-a je poslednji stepen koji rešava sve sporove koji nastupe u toku Olimpijskih igara, a koji nemaju tehnički karakter. MOK interveniše bilo po dužnosti, bilo na zahtev nekog od Nacionalnih Olimpijskih komiteta, FIE ili Organizacionog odbora Olimpijskih igara.

FIE – kancelarija, Disciplinska komisija, Izvršni komitet, Sportski sudijski tribunal

t.99

1. Sva disciplinska posla koja je poslala u FIE neka Nacionalna federacija, Tehnička direkcija ili svi nadležni organi zaduženi na zvaničnim FIE takmičenjima pozivaju se u kancelariju FIE. Svi oni zajedno čine nadležni organ.
2. **Disciplinska komisija FIE** je sudski organ FIE koji, ograničen teritorijama članica, rešava sve disciplinske poslove poslate FIE i presuđuje sve žalbe na odluke Tehničkog odbora, delegata sudijske komisije ili supervizora (ako nema delegata)
3. **Sudski tribunal za sport (TAS)** sudi sve žalbe na odluke tribunala disciplinske komisije.
4. U hitnim slučajevima **kancelarija FIE** može da preduzme administrativne mere suspenzije licence osobe kojoj se sudi, u skladu sa Disciplinskim pravilnikom.
5. **Izvršni komitet** osigurava poštovanje i izvršenje odluka disciplinske komisije.

Videti disciplinski pravilnik FIE (glava 7 statuta FIE).

Poglavlje 3

KAZNE

Kategorije

t.100

Postoje različite **kategorije** kazni koje se primenjuju na različite tipove prekršaja (**t.114ss**)

1. Kazne u borbi, koje se primenjuju na greške u borbi i koje su:

- gubitak terena
- odbijanje priznavanja tuša koji je stvarno postignut
- dosuđivanje tuša koji nije efektivno primljen
- isključenje sa takmičenja

2. Disciplinske kazne koje se primenjuju na prekršaje protiv reda, discipline ili sportskog duha i koje su:

- dosuđivanje tuša koji nije efektivno primljen
- isključenje sa takmičenja
- isključenje sa turnira
- izbacivanje sa mesta takmičenja
- diskvalifikacija
- ukor
- finansijska kazna
- privremena suspenzija
- trajna suspenzija

t.101

1. Sve kazne mogu **naneti** kompetentni autoriteti na takmičenju – sudija i Tehnički odbor – osim trajne suspenzije.

2. Privremenu suspenziju ovi autoriteti mogu naneti samo u slučaju odbijanja pozdrava takmičara (**t.87.3, t.120**).

Videti disciplinska pravila F.I.E. (poglavlje VII statuta F.I.E.).

Kazne u borbi

Gubljenje terena (t.28.1)

t.102

Takmičar koji je **bočno izašao** sa piste sa jednom ili obe noge će biti kažnjen gubitkom terena (povlačenjem) od jednog metra.

Odbijanje priznavanja tuša koji je stvarno postignut

t.103

Ako je takmičar stvarno pogodio svog protivnika u važeću površinu, **tuš mu može biti odbijen**, ili zato što nije dat tokom vremena rezervisanog za borbu, ili zato što je izašao sa piste, ili zbog kvara na električnoj aparaturi, ili zato što je tuš bio praćen nasiljem, ili zbog bilo kog drugog razloga predviđenog pravilima (**t.18.1/3, t.20.2/3, t.21.2/4, t.22, t.26.2/4, t.32.2, t.41.2, t.45.3.2, t.53.3, t.60.2/6, t.66.1, t.67, t.68, t.70.3, t.73.1/2/4, t.80, t.87.2, t.96.2, t.114.2, t.120**)

Dosuđivanje tuša koji nije efektivno dat**t.104**

Takmičar može biti **kažnjen tušom** koji nije zaista primio, ili zbog prelaženja zadnjeg metra (**t.27**), ili zbog prekršaja koji smeta protivniku da se takmiči (nasilan fleš, telo na telo u floretu i sablji, korišćenje nenaoružane ruke itd.)(**t.96.2, t.114.3.a/b, t.116, t.117, t.118.1, t.120**)

Isključenje sa takmičenja**t.105**

1. Takmičar koji u borbi počini određene **nasline ili osvetničke izlete** prema protivniku, kao i kada se **ne bori u skladu sa svojim mogućnostima** ili ako **profitira prevarantskim dogovorom** sa svojim protivnikom, može biti isključen sa takmičenja.
2. **Takmičar koji je isključen** sa takmičenja ne može nastaviti da učestvuje u tom takmičenju, čak i ako se kvalifikovao za sledeći krug. On gubi pravo na individualno rangiranje i grupa takmičara koji se nalaze posle njega na listi rezultata, se pomeraju za jedno mesto. Ako se potrebno, dva treća mesta će biti odvojena prema njihovom plasmanu za sastavljanje tabele. U svim slučajevima samo takmičari koji su osvojili poene tokom takmičenja mogu se pomeriti za jedno mesto na rezultatima takmičenja.

Disciplinske kazne**Isključenje sa takmičenja****t.106**

1. **Isključenje sa takmičenja** može biti izrečeno i za disciplinski prekršaj (ne dolaženje na pistu, ne sertifikovano oružje, neprimereno ponašanje prema sudiji, itd.)
2. Posledice tog isključenja za takmičara su iste kao one koje su određene u prethodnom članu **t.105**.

Isključenje sa turnira**t.107**

1. "Turnir" je ime dato samo individualnim i ekipnim takmičenjima koje se dešavaju na istom mestu, u isto vreme za isti povod.
2. Takmičaru koji je isključen sa turnira ne može se dozvoliti da učestvuje **ni na jednom takmičenju** tog turnira, ni u istom ni u drugom oružju.
3. Kada se **kazni ekipa**, slučaj svih članova treba da bude ispitan pojedinačno, i svaki član te ekipe može snositi , shodno slučaju, drugačije disciplinske mere od onih nanetih ostalim članovima (**t.90.2**).

Izbacivanje sa mesta takmičenja ili turnira**t.108**

Svi učesnici ili asistenti koji nisu takmičari (treneri, sekundanti, tehničari, pratioci, zvaničnici, gledaoci) su podložni **izbacivanju**, koje ima za posledicu zabranu pristupa mestu gde se održava takmičenje ili turnir tokom njegovog trajanja (**t.93, t.96.3, t.120**). Ova mera ne može biti razlog naknade.

Diskvalifikacija**t.109**

- 1. Diskvalifikacija** takmičara (npr. zbog ne ispunjavanja uslova takmičenja o godištu, kvalitetu ili nečem drugom) ne povalači privremenu ili trajnu suspenziju, ako je kršenje bilo dobronamerno; zbog nepoštenih namera, može se podneti zahtev za naknadnim kažnjavanjem tog takmičara.
- 2. Ekipe u kojoj je bio diskvalifikovani takmičar**, podleže istoj kazni kao i taj takmičar i samim tim je i ona je diskvalifikovana.
- 3.** Posledice ove diskvalifikacije su iste kao i za isključenje sa takmičenja (**t.105**).

Ukor**t.110**

U slučaju da nije opravdana teža kazna, takmičar ili zvaničnik može biti kažnjen ukorom.

Privremena suspenzija**t.111**

- 1. Suspendovan takmičar** ne može učestvovati ni na jednom F.I.E. takmičenju tokom trajanja suspenzije.
- 2. Sve druge suspendovane osobe** ne mogu vršiti svoje funkcije u okviru vremena i na mestima određenim u toj suspenziji.

Trajna suspenzija**t.112**

Trajna suspenzija nosi iste posledice kao i suspenzija, ali je permanentna.

Objavljivanje kazni**t.113**

- Tehnički odbor je obavezan da bez kašnjenja **obavesti** sedište F.I.E, **o kaznama** datim tokom takmičenja i o njihovim razlozima (**t.97.5**).
- Na Olimpijskim igrama**, Tehnički odbor treba da izvesti C.I.O preko Organizacionog komiteta.

Poglavlje 4**KAZNE I KOMPETENTNA SUDSKA NADLEŽNOST****Vrste kazni****t.114**

- Postoje **tri vrste kazni** primenljivih u slučajevima iz tabele u članu **t.120**. Ako sudija mora da kazni takmičara koji počinio više prekršaja u isto vreme, prvo će kazniti najlakši prekršaj.
- Kazne su **kumulativne i važe za taj meč** izuzev onih koje se manifestuju **CRNIM KARTONOM**, koji označava isključenje sa takmičenja, suspenziju do kraja turnira i naredna dva meseca aktivne tekuće sezone (1. oktobar – Svetska prvenstva za juniore i 1. januar – Svetska prvenstva za seniore). Ekipe koje je isključena sa turnira zbog crnog kartona koji je dobio jedan od njenih članova nije kao tim isključena sa daljih takmičenja ali ona ne može koristiti kažnjenog takmičara.
Određene greške mogu prouzrokovati **ponišavanje** tuša koji je postigao takmičar koji je napravio prekršaj. U toku borbe, poništiće se samo pogodci koji su u vezi sa prekršajem. (**t.120**).

3. Kazne su sledeće:

- a) **opomena**, koja se manifestuje **ŽUTIM KARTONOM** sa kojim sudija obeležava kažnjenog takmičara. Takmičar tako zna da svaka nova greška koji počini nosi kazneni tuš.
- b) **kazneni tuš**, koji se manifestuje **CRVENIM KARTONOM** sa kojim sudija obeležava kažnjenog takmičara. Tuš se stavlja na protivnikov rezultat i , ako je to bio poslednji tuš, kažnjeni takmičar gubi meč. Takođe, svaki **CRVENI KARTON** može pratiti samo drugi **CRVENI KARTON** ili **CRNI KARTON** shodno prirodi novog prekršaja (**t.120**).
- c) isključenje sa takmičenja, suspenzija do kraja turnira i naredna dva meseca aktivne sezone u toku ili sledeće, manifestovan **CRNIM KARTONOM** sa kojim sudija obeležava kažnjenog.
- d) izbacivanje sa mesta takmičenja (sve osobe koje remete red)

4. Sve opomene (žuti kartoni), kazneni tuševi (crveni kartoni), i isključivanja (crni kartoni), moraju biti **napomenuti na listu** meča, grupe ili susreta zajedno sa grupom kojoj pripadaju.

Nadležnost

t.115

Prekršaji i njihove kazne, koje postoje u različitim članovima Pravila, su rezimirane u tabeli u članu **t.120**; one su podeljene u četiri grupe (**t.116** do **t.119**). Sve ove kazne su pod **nadležnošću sudije**, ali intervencija tehničkog odbora je uvek moguća (**t.97.1/2/3**).

Greške prve grupe

t.116

U prvoj grupi prvo kršenje bilo koje greške se kažnjava **ŽUTIM KARTONOM** (opomena). Ako takmičar, u istom meču, počini istu ili drugu grešku iz ove grupe, sudija ga kažnjava svaki put sa **CRVENIM KARTONOM** (kazneni tuš). Ako je takmičar već bio kažnjen **CRVENIM KARTONOM** zbog prekršaja iz druge ili treće grupe, on će dobiti crveni karton na prvom prekršaju iz prve grupe.

Greške druge grupe

t.117

U drugoj grupi, svaka greška počevši od prve je sankcionisana **CRVENIM KARTONOM** (kazneni tuš).

Greške treće grupe

t.118

1. U trećoj grupi, prvo kršenje se kažnjava **CRVENIM KARTONOM** , tj. kaznenim tušem (isto važi čak i ako je kažnjeni takmičar već primio **CRVENI KARTON** zbog prekršaja iz prve i druge grupe).
2. Ako takmičar počini, u toku istog meča, istu ili drugu grešku iz ove grupe, sudija ga kažnjava **CRNIM KARTONOM** : isključenje sa takmičenja, suspenziju do kraja turnira i naredna dva meseca aktivne tekuće sezone (1. oktobar – Svetska prvenstva za juniore i 1. januar – Svetska prvenstva za seniore)

3. Za sve osobe koje remete red oko piste daje se:

- a) na **prvo kršenje**, opomena manifestovana **ŽUTIM KARTONOM** koji traje za celo takmičenje, koji treba da bude pomenut na listu meča i koji Tehnički odbor treba da registruje;
- b) na **drugo kršenje** u toku istog takmičenja, **CRNI KARTON** i/ili izbacivanje sa mesta takmičenja.

4. U najtežim slučajevima koji se tiču nereda na pisti i oko nje, sudija može **odmah** isključiti ili izbaciti prekršioca.

Greške četvrte grupe

t.119

U četvrtoj grupi, prvo kršenje se kažnjava **CRNIM KARTONOM**: isključenje sa takmičenja, suspenziju do kraja turnira i naredna dva meseca aktivne tekuće sezone (1. oktobar – Svetska prvenstva za juniore i 1. januar – Svetska prvenstava za seniore). Ekipa koja je isključena sa turnira zbog crnog kartona koji je dobio jedan od njenih članova nije kao tim isključena sa daljih takmičenja ali ona ne može koristiti kažnjenog takmičara.

Prekršaji i njihove kazne

t.120

	PREKRŠAJI	ČLANOVI	KAZNE		
0.1	Odsustvo imena na leđima, odsustvo nacionalnih obeležja kada su obavezne, na Svetskim prvenstvima i ekipnim Svetskim kupovima	t.45.4 a), b) I i II	Eliminacija sa takmičenja		
0.2	Odsustvo imena na leđima zbog zamene neodobrenog plastrona	t.45.5			
0.3	Ne pojavljivanje na prvi poziv sudije 10 min pre vremena objavljenog za pojavljivanje na pisti radi početka grupe, ekipnog susreta ili mečeva direktnih eliminacija	t.86.5			
0.4	Ne pojavljivanje na pisti spreman za borbu po naredbi sudije posle tri poziva u intervalu od minut	t.86.6	1. poziv	2. poziv	3. poziv eliminacija

PRVA GRUPA		1. prekršaj	2. prekršaj	3. prekršaj i svi sledeći
1.1	Napuštanje piste bez dozvole	t.18.6	CRVENI	CRVENI
1.2	Prosto "telo o telo" (sablja i floret) (*)	t.20.2		
1.3	"Telo o telo" radi izbegavanja pogodka (*)	t.20.3, t.63.2		
1.4	Okretanje leđa protivniku (*)	t.21.2		
1.5	Pokrivanje ili zamena važeće površine (*)	t.22.2, t.49.1, t.72.2		
1.6	Dodirivanje/hvatanje električne opreme (*)	t.22.3		
1.7	Bočno izlaženje sa piste radi izbegavanja pogodka	t.28.3		
1.8	Namerno prekidanje borbe	t.31.2		
1.9	Neregularna oprema i odeća. Nepoštovanje normi o krivini sečiva. Odsustvo neophodnog/rezervnog oružja i šnura.	t.45.1/2/3.a) II, t.86.4		
1.10	Ispravljanje sečiva na pisti	t.46.2, t.61.2, t.70.6		
1.11	U floretu i maču, bodenje ili povlačenje vrha po pisti	t.46.2, t.61.2		
1.12	Kontakt oružja sa plastronom	t.53.3		
1.13	U sablji, pogodak postignut gardom (*), dupli korak napred, fleš i svi pokreti u napred gde se noge prekrste (*)	t.70.3, t.75.5		
1.14	Odbijanje povinovanja sudijskim naredbama	t.82.2, t.84		
1.15	Kosa koja nije nameštena po Pravilima	t.86.2		
1.16	Guranje, haotična borba (*), skidanje maske pre komande "Halte"(Stoj), presvlačenje na pisti	t.86.3, t.87.2/7/8		
1.17	Neobični potezi (*), pogodci postignuti nasilno ili pogodci postignuti tokom ili posle pada.	t.87.2		
1.18	Neosnovana žalba	t.122.2/4		

DRUGA GRUPA		1. prekršaj	2. prekršaj	3. prekršaj i svi sledeći
2.1	Korišćenje nenaoružane ruke/rukava (*)	t.22.1	CRVENI	CRVENI
2.2	Zahtevanje pauze zbog povrede/grča koji doktor nije potvrdio	t.33.3		
2.3	Odsustvo oznaka kontrole (*)	t.45.3.a).I		
2.4	Odsustvo imena na leđima, odsustvo nacionalnih oznaka kada su obavezne, na individualnim Svetskim kupovima i Regionalnim šampionatima	t.45.4 a), b) II		
2.5	Pogodak namerno postignut van protivnika	t.53.2, t.66.2		
2.6	Nasilan, opasan ili osvetnički potez sa gardom ili drškom (*)	t.82.2, t.103, t.105.1		

TREĆA GRUPA		1. prekršaj	2. prekršaj
3.1	Takmičar koji remeti red na pisti	t.82.3, t.83, t.96.2	CRNI
3.2	Nepoštena borba (*)	t.87.1	
3.3	Prekršaji koji se tiču reklamiranja	Pravila oglašavanja	CRNI i/ili (1)
3.4	Sve osobe koje remete red u okolini piste	t.82.3/4, t.83, t.96.3, t.118.3, t.118.4	

ČETVRTA GRUPA		KAZNE
4.1	Takmičar koji nosi elektronsku opremu koja omogućava komunikaciju tokom borbe	t.43.1.f, t.44.2, t.45.3.a). VI
4.2	Falsifikovana oprema, falsifikovane ili premeštene oznake kontrole	t.45.3.a) III) IV)
4.3	Oprema izmenjena tako da omogućava voljnu registraciju pogodaka ili blokadu rada uređaja	t.45.3.a) V)
4.4	Odbijanje takmičara da se bori sa bilo kojim takmičarem koji je regularno prijavljen (individualno ili ekipno)	t.85.1
4.5	Prekršaj protiv sportskog duha	t.87.2, t.105.1
4.6	Odbijanje pozdravljanja protivnika, sudije i publike pre početka borbe ili posle poslednjeg pogodka.	t.87.3
4.7	Favorizovanje protivnika, profitiranje dogovorom	t.88, t.105.1
4.8	Namerna brutalnost	t.105.1
4.9	Doping	t.127

OBJAŠNJENJA	
(*)	Poništavanje pogodka koji je kažnjeni takmičar postigao
ŽUTI KARTON	Opomena koja važi celu borbu. Ako takmičar počini prekršaj iz prve grupe, pošto je već primio CRVENI KARTON , iz bilo kog razloga, dobija novi CRVENI KARTON .
CRVENI KARTON	Kazneni tuš
CRNI KARTON	Isključenje sa takmičenja , suspenziju do kraja turnira i naredna dva meseca aktivne tekuće sezone (1. oktobar – Svetska prvenstva za juniore i 1. januar – Svetska prvenstava za seniore). Takmičar neće dobiti CRNI KARTON iz treće grupe osim ako već nije počinio prekršaj iz te grupe sankcionisan CRVENIM KARTONOM .
(1), (2), (3) :	(1) sa mesta takmičenja
	(2) u najtežim slučajevima, sudija može odmah isključiti kažnjenog (crni karton)
	(3) u najtežim slučajevima, sudija može odmah isključiti i/ili izbaciti kažnjenog

Poglavlje 5

PROCEDURE

Princip

t.121

Različite kazne **izriču kompetentni organi** koji pravedno sude, uzimajući u obzir težinu prekršaja i okolnosti pod kojima se ona desila (**t.94ss, t.114ss, t.124, t.125, t.126**).

Primedbe i žalbe**Protiv sudijske odluke**

t.122

1. Protiv sudskih odluka donetih na osnovu činjenica ne može se uložiti žalba (**t.95.1/2/4, t.96.2**).
2. Ako takmičar prekrši te principe, **stavljajući u sumnju odluku sudije donesene na osnovu činjenica** u toku meča, on će biti kažnjen shodno uputstvima iz pravila (**t.114, t.116, t.120**). Ali ako sudija **ne zna neki formalni propis iz Pravila**, ili ga primeni na način koji je suprotan Pravilima, žalba za to je prihvatljiva.
3. Tu **žalbu** podnosi:
  - a) takmičar za **individualna** takmičenja
  - b) takmičar ili kapiten ekipe za **ekipne** susrete, bez formalnosti, ali kurtoazno, i treba da se **obrati** sudiji **odmah** i pre bilo kakve odluke za sledeći tuš.
4. Ako sudija zadrži svoje mišljenje, delegat Sudijske komisije ili supervizor (ako nema delegata) je nadležan da reši žalbu (**t.97**) Ako takava žalba bude proglašena kao neopravdana, takmičar se kažnjava kaznama predviđenim u članovima **t.114, t.116, t.120**.

Druge primedbe i žalbe

t.123

1. Žalbe i primedbe moraju biti **napismeno** formulisane, **bez odlaganja** i šalju se Tehničkom odboru.
2. Žalbe koje se odnose na **sastav prvog kruga** na Svetskim prvenstvima i na Olimpijskim igrama biće primane do **19h**, dan pre takmičenja.(**o.10**)

Istraga. Pravo na odbranu

t.124

Kazna neće biti izrečena sve dok se ne sprovede **istraga** u kojoj se pozivaju obe strane da bi prezentovale svoja objašnjenja bilo verbalno, bilo pismeno, u prihvatljivom vremenskom intervalu i u skladu sa uslovima, vremenom i mestom. Posle tog vremenskog intervala kazna može biti izrečena.

Odlučivanje

t.125

Odluke nadležnih organa se donose **većinom glasova**, u slučaju podeljenosti precdnikov glas je odlučujući.

Ponavljanje prekršaja

t.126

1. Kod prekršaja protiv sportskog duha, reda ili discipline, kaže se da je mačevaoc ponovio prekršaj ako je počinio nov prekršaj u okviru dve godine posle ukora, isključenja, diskvalifikacije ili suspenzije, a koji nije kršenje pravila kojim se vode borbe,.
2. U slučaju ponavljanja prekršaja, izrečena **kazna** je :
  - a) **isključenje sa takmičenja** ako je prethodna kazna bila ukor
  - b) **diskvalifikacija sa turnira**, ako je prethodna kazna bila isključenje ili diskvalifikacija sa nekog takmičenja

Videti i Disciplinska Pravila F.I.E. (poglavlje VII statuta F.I.E.)

Poglavlje 6**ANTIDOPING KONTROLE****OPŠTA PRAVILA**

t.127

- a) **Doping** je zabranjen od strane F.I.E.. Svako kršenje od ovog pravila povlači disciplinske mere.
- b) Doping je definisan kao jedno ili više kršenja antidoping pravila koja su objavljena u **članovima 2.1 do 2.8 Antidoping pravila F.I.E.**
- c) F.I.E. se oslanja na **Svetska Antidoping Pravila A.M.A.** –e. FIE pravila o antidopingu su bazirana na “Modelima dobre primene” AMA - e i u potpunosti su usvojene “Obavezne klauzule” ovog dokumenta. FIE je u potpunosti prihvatila dokument “Klase zabranjenih supstanci i metoda’ AMA-e.
- d) FIE zadržava pravo da izvrši **doping kontrole u toku takmičenja** – tj. u slučaju da je celo takmičenje organizovano pod njenim nadzorom - čak i **posle takmičenja**.
- e) Sportisti koji učestvuju na FIE takmičenjima obavezuju se da poštuju Antidoping pravila FIE, da ne koriste zabranjene substance i metode i da prihvataju da se podvrgnu svim kontrolama u na i van takmičenja.
- f) Svi **uslovi** koji se tiču doping kontrole na i van zvaničnih FIE takmičenja, nalaze se u članovima Antidoping pravila FIE.
- g) **Kazne** i posledice kazni, proizašle iz kršenja antidoping pravila, definisane su u Antidoping pravilima FIE.
- h) Mačevaoci koji prekrše Antidoping pravila će biti podvrgnuti **procedurama predviđenim u Antidoping pravilima**. Objavljivanje rezultata kontrole i odluka koje se tiču kazni učiniće FIE kancelarija koja jedina ima pravo da ih objavi zajednici federacija.
- i) Doping učinjen i kažnjen u jednoj od **federacija članica** FIE, računa se i kazna važi u svim zemljama članicama FIE.
- j) Za **Modifikacije Antidoping pravila** FIE nadležan je Izvršni komitet.

SADRŽAJ**TEHNIČKA PRAVILA, GENERALIJE
I PRAVILA ZAJEDNIČKA ZA SVA TRI ORUŽJA**

Predgovor.....	1
Poglavlje 1 – Primena pravila.....	2
Poglavlje 2 – Terminologija	2
Takmičenja.....	2
Objašnjenja nekoliko najčešće korišćenih tehničkih izraza u mačevalačkom suđenju.....	3
Poglavlje 3 – Borilački prostor	4
Piste za polu-finala i finala.....	5
Standardne piste za tri oružja	6
Poglavlje 4 – Takmičarska oprema (oružje – oprema – odelo)	6
Poglavlje 5 – Borba.....	7
Poglavlje 6 – Suđenje i dosuđivanje tuševa.....	12
Imenovanje sudija i video konsultanata	13
Dosuđivanje tuševa	14
Sudijske gestikulacije i naredbe u mačevanju.....	16
Floret – konvencije borbe.....	22
Način davanja tuševa.....	22
Važeća površina	22
Dosuđivanje.....	23
Materijalnost tuša	23
Poništavanje pogodaka.....	23
Važenje ili prednost pogodka.....	25
Mač – konvencije borbe	27
Način davanja tuševa.....	27
Važeća površina	27
Telo o telo“ i fleševi	28
Dosuđivanje tuša	28
Sablja – konvencije borbe	30
Način davanja tuševa.....	30
Važeća površina	30
Dosuđivanje tuša	31
Materijalnost i poništavanje tuševa	31
Validnost i prednost pogodka.....	32

DISCIPLINSKI PROPISI ZA TAKMIČENJA

Poglavlje 1 – Polje primene.....	36
Takmičari	36
Poglavlje 2 – Disciplinske vlasti i njihova kompetentnost.....	40
Poglavlje 3 – Kazne	43
Kazne u borbi	43
Disciplinske kazne	44
Poglavlje 4 – Kazne i kompetentna sudska nadležnost	45
Poglavlje 5 – Procedure	50
Primedbe i žalbe.....	50
Poglavlje 6 – Antidoping kontrole.....	51